

Załącznik nr 1
do Zarządzenia Nr 253.2019
Prezydenta Miasta Skierniewice
z dnia 27 listopada 2019 r.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2020

Skierniewice, 2019

1. Wprowadzenie

Według Światowej Organizacji Zdrowia alkohol znajduje się na trzecim, a w Europie na drugim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji, a ponad 60 różnego typu chorób i urazów wiąże się z jego spożywaniem. Szacuje się, że w Polsce każdego roku z powodu alkoholu (przyczyny bezpośrednie lub pośrednie) umiera kilkanaście tysięcy osób.

Szkody zdrowotne wywołane alkoholem nie ograniczają się tylko do szkód występujących u osób uzależnionych. Poza wyniszczeniem zdrowotnym i psychicznym, które dotyka osoby uzależnione, ma również wymiar społeczny, obejmując swoim zasięgiem także członków rodzin i osoby żyjące w najbliższym otoczeniu alkoholika. Należy pamiętać, że z uwagi na silne zaburzenia zachowania i nieprzewidywalność reakcji oraz destrukcyjny wzorzec postępowania osoby uzależnionej od alkoholu, członkowie jej najbliższego otoczenia żyją w stanie permanentnego stresu, który jest przyczyną występowania stałych zaburzeń przystosowania u członków rodziny alkoholika.

Bardzo poważne zagrożenia i szkody wynikające z powtarzającego się picia alkoholu przez młodzież, a nawet dzieci, może poważnie uszkodzić ich życie i procesy rozwojowe, powodując zaburzenia rozwoju emocjonalnego, zaburzając zdolność uczenia się, prowadząc do zmian osobowości, zwiększając ryzyko wypadków, zachorowań i śmierci. Najczęstszymi uwarunkowaniami uzależnień są zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny, brak więzi z rodzicami. Uczestnictwo w subkulturze alkoholowej wiąże się z kryzysem poczucia tożsamości bądź załamaniem systemu wartości. Alkoholizm staje się ucieczką od frustracji i trudnych emocji, poszukiwaniem nowych doznań.

Szczególnym typem szkód związanych z nadużywaniem alkoholu są uszkodzenia płodu powstałe w wyniku spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży, efektem czego może być wystąpienie u dziecka płodowego zespołu alkoholowego (FASD). Warto podkreślić, iż to właśnie dzieci kobiet uzależnionych częściej trafiają do rodzin zastępczych lub adopcyjnych.

Obserwowany w ostatnich latach wzrost patologii we wszystkich obszarach życia człowieka, wymusza podejmowanie działań, które osobom zdrowym pozwalają podtrzymać funkcjonalność, osobom z pierwszymi przejawami trudności pomogą obronić się przed rozwojem dysfunkcji i powrócić do zdrowia, a osobom z rozwiniętą patologią stworzyć możliwości poddania się terapii i rehabilitacji. Nowoczesna profilaktyka zaburzeń rozwoju,

uzależnień i patologii społecznych wśród dzieci i młodzieży, to zespół działań chroniących przez promowanie zdrowia oraz eliminowanie czynników ryzyka.

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r., poz. 2137 ze zm.) nakłada na organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy (art. 1).

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu.

Zadania te w szczególności obejmują:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1492 ze zm.) w art. 19 pkt 4 wprowadziła zmiany do *Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*. Między innymi art. 4¹ ust. 2 otrzymał brzmienie: „*Realizacja zadań, o których mowa w ust. 1, jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalanego corocznie przez radę gminy, uwzględniającego cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Gminny program jest realizowany przez ośrodek pomocy społecznej, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej, lub inną jednostkę wskazaną w tym programie. W celu realizacji gminnego programu wójt (burmistrz, prezydent miasta) może powołać pełnomocnika*”.

W kontekście nowego brzmienia art. 4¹, planując działania w ramach Gminnego Programu, należy jednocześnie uwzględniać zadania wskazane do realizacji przez Narodowy Program Zdrowia **na lata 2016-2020**, w szczególności treści zawarte w ramach celu operacyjnego 2: Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi: Krajowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Narodowy Program Zdrowia wymienia jednostki samorządu terytorialnego w katalogu podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadań odnoszących się do tej sfery, takich jak:

1. prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych, w tym kampanii edukacyjnych, dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu dla konsumentów i ich otoczenia;
2. prowadzenie działań edukacyjnych dla dorosłych w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu przez dzieci i młodzież;
3. upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym;
4. kształcenie personelu medycznego w zakresie umiejętności rozpoznawania wzorów picia i podejmowania interwencji wobec pacjentów pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie (wczesne rozpoznanie i krótka interwencja);

5. podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu, w tym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
6. rozwijanie systemu kształcenia, doskonalenia zawodowego i odpowiedzialności zawodowej specjalistów psychoterapii uzależnień i instruktorów terapii uzależnień;
7. podnoszenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie skutecznych oddziaływań profilaktycznych oraz udzielających pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym;
8. szkolenia profesjonalistów na temat FASD;
9. zmniejszanie dostępności fizycznej i ekonomicznej alkoholu;
10. zapewnienie skutecznego przestrzegania prawa w zakresie produkcji, dystrybucji, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych;
11. poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie uniwersalnych programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, w tym programów profilaktyki uniwersalnej, które biorą pod uwagę wspólne czynniki ryzyka problemów alkoholowych i innych zachowań ryzykownych i czynniki chroniące, wspierające prawidłowy rozwój;
12. prowadzenie i upowszechnienie programów profilaktycznych w zakresie problemów alkoholowych wśród osób dorosłych, w tym w szczególności w miejscu nauki lub pracy;
13. poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym;
14. zwiększanie dostępności i podnoszenie jakości specjalistycznych świadczeń w zakresie leczenia uzależnienia od alkoholu;
15. poszerzanie i udoskonalanie oferty leczenia uzależnienia od alkoholu, w tym o programy ograniczania picia alkoholu, oraz popularyzowanie metod mających naukowo dowiedzioną skuteczność;
16. zwiększanie oferty działań zmierzających do aktywizacji zawodowej i społecznej osób uzależnionych od alkoholu lub zwiększanie dostępności do istniejących form wsparcia;
17. wspieranie działalności środowisk abstynenckich;

18. zwiększanie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla członków rodzin z problemem alkoholowym;
19. zwiększanie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie, w szczególności z problemem alkoholowym;
20. reedukacja osób, które prowadziły pojazdy, będąc pod wpływem alkoholu.

Działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych na terenie miasta Skierniewice mają charakter długofalowy i stanowią kontynuację wcześniej realizowanych Miejskich Programów Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miasta Skierniewice, co w dużym stopniu warunkuje ich skuteczność. Należy nadmienić, iż w przypadku uzasadnionych potrzeb związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, ww. program może być modyfikowany uchwałami Rady Miasta Skierniewice.

2. Podstawy prawne:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2018r., poz. 2137 ze zm.),
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015r., poz. 1390 ze zm.),
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2019r., poz. 1507 ze zm.),
4. Ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2019r., poz. 506 ze zm.),
5. Ustawa z dnia 11 września 2015r. o zdrowiu publicznym (Dz.U. z 2018r., poz. 1492 ze zm.),
6. Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 2190 ze zm.),

Programy krajowe:

1. Narodowy Program Zdrowia na lata 2016 – 2020 z dnia 4 sierpnia 2016 r.
2. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020 z dnia 29 kwietnia 2014 roku.

3. Rynek napojów alkoholowych w mieście Skierniewice

Wprowadzona w 2018 roku nowelizacja ustawy o wychowaniu w trzeźwości przyznała Radzie Gminy kompetencje do określenia maksymalnej liczby zezwoleń, w miejsce dotychczasowej możliwości wskazywania maksymalnej liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa). Ponadto, wprowadziła obowiązek określenia liczby zezwoleń na sprzedaż alkoholu do 4,5% oraz piwa – zarówno w przypadku placówek handlowych (do spożycia poza miejscem sprzedaży), jak i w przypadku lokali gastronomicznych (do spożycia w miejscu sprzedaży).

Należy zaznaczyć, że liczba punktów sprzedaży piwa nie była wcześniej limitowana, co skutkowało nieuwzględnianiem punktów prowadzących sprzedaż wyłącznie takich napojów w ogólnej liczbie punktów sprzedaży. Innymi słowy, rzeczywista liczba punktów sprzedaży alkoholu ogółem była większa niż liczba limitowanych punktów sprzedaży alkoholu.

Rada Miasta Skierniewice Uchwałą Nr LI/82/2018 z dnia 28 czerwca 2018 r. ustaliła:

- maksymalną liczbę 140 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo,
- maksymalną liczbę 130 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa),
- maksymalną liczbę 110 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 18 % zawartości alkoholu.

Łącznie maksymalną liczbę 380 zezwoleń w tym na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży 300, na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży 80.

Jednocześnie Rada Miasta Skierniewice, Uchwałą Nr LI/81/2018 z dnia 28 czerwca 2018 r. wprowadziła aktualizację zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy Miasto Skierniewice wskazując, iż punkty sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (gastronomia) jak i poza miejscem sprzedaży (detal), nie mogą być usytuowane w odległości mniejszej niż 50 m od obiektów chronionych (szkół i placówek oświatowo – wychowawczych oraz obiektów sakralnych). Odległość 50 metrów mierzona będzie najkrótszą drogą wzdłuż ciągów komunikacyjnych dla pieszych, z uwzględnieniem zasad ruchu drogowego od wejścia/wyjścia głównego z obiektu chronionego do wejścia do punktu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Na terenie Gminy Miasto Skierniewice na ostatni dzień grudnia 2018 r. funkcjonowało 99 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy), dla których ogólna liczba wydanych zezwoleń wynosiła 265 oraz 34 punkty sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne), dla których ogólna liczba wydanych zezwoleń wynosiła 68.

Analiza wartości sprzedaży napojów alkoholowych w latach 2016-2018 pokazuje wzrost w zakresie poziomu jego konsumpcji. Dotyczy to w szczególności alkoholu niskoprocentowego oraz piwa (2016 r.–21 235 359,00 zł, 2017 r.–21 911 364,00 zł, 2018 r.–22 863 324,98 zł). Z roku na rok wzrasta również wartość sprzedaży alkoholu powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu z wyjątkiem piwa (2016 r.–5 231 199,00 zł, 2017 r. – 5 739 337,00 zł, 2018 r.–5 755 801,65 zł). Nieco zmalała wartość sprzedaży alkoholu powyżej 18% w 2018 r. w stosunku do roku 2017, gdzie niepokojącym był duży wzrost w 2017 roku w stosunku do 2016 roku (2016 r. – 23 037 241,00 zł, 2017 r. – 26 324 656,00 zł, 2018 r. – 25 037 241,00 zł).

Wartość sprzedaży

	2016 r.	2017 r.	2018 r.
do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo,	21 235 359,00 zł	21 911 364,00 zł	22 863 324,98 zł
powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa),	5 231 199,00 zł	5 739 337,00 zł	5 755 801,65 zł
powyżej 18 % zawartości alkoholu	23 037 241,00 zł	26 324 656,00 zł	25 601 982,39 zł
Razem	49 503 799,00 zł	53 975 357,00 zł	54 221 109,02 zł

Liczba zezwoleń

	2016 r.	2017 r.	2018 r.
Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy):	271	274	268
Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne):	52	63	65
Razem	323	337	333

4. Diagnoza problemu konsumpcji napojów alkoholowych i uzależnienia od alkoholu na terenie Miasta Skierniewice

Na dzień 31.12.2018 r. na terenie Miasta Skierniewice zamieszkiwało 47 375 mieszkańców, w tym 37 500 powyżej 18 r. życia.

Dane dotyczące problemów społecznych uzyskane zostały w drodze anonimowych badań ankietowych przeprowadzonych w mieście Skierniewice wśród trzech grup reprezentujących trzy lokalne środowiska:

- 1) dorośli mieszkańcy
- 2) dzieci i młodzież
- 3) sprzedawcy punktów sprzedaży alkoholu

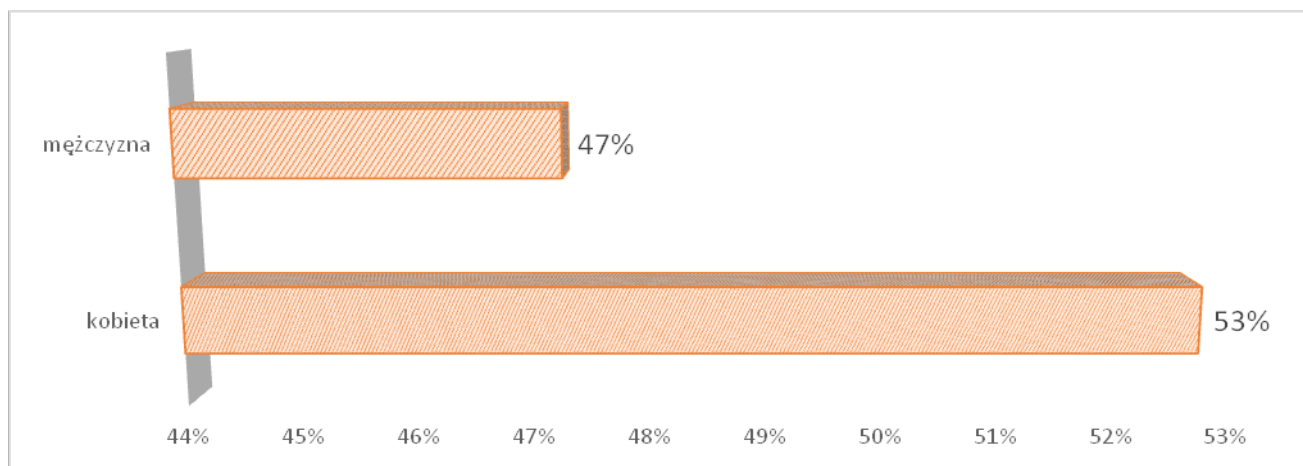
4.1. Wyniki badań dotyczących problemów społecznych w Skierniewicach.

Dane zostały zebrane w okresie maj-czerwiec 2019 r. Zrealizowano łącznie 463 ankiety. Zróżnicowany dobór próby do badania umożliwił pogłębienie badanych zjawisk związanych bezpośrednio z zagrożeniami społecznymi na terenie Miasta Skierniewice. Analiza i interpretacja danych pozwoliła na sformułowanie wniosków oraz rekomendacji względem planowanych przyszłych działań profilaktycznych w mieście.

4.1.1 Badania dorosłych mieszkańców Miasta Skierniewice.

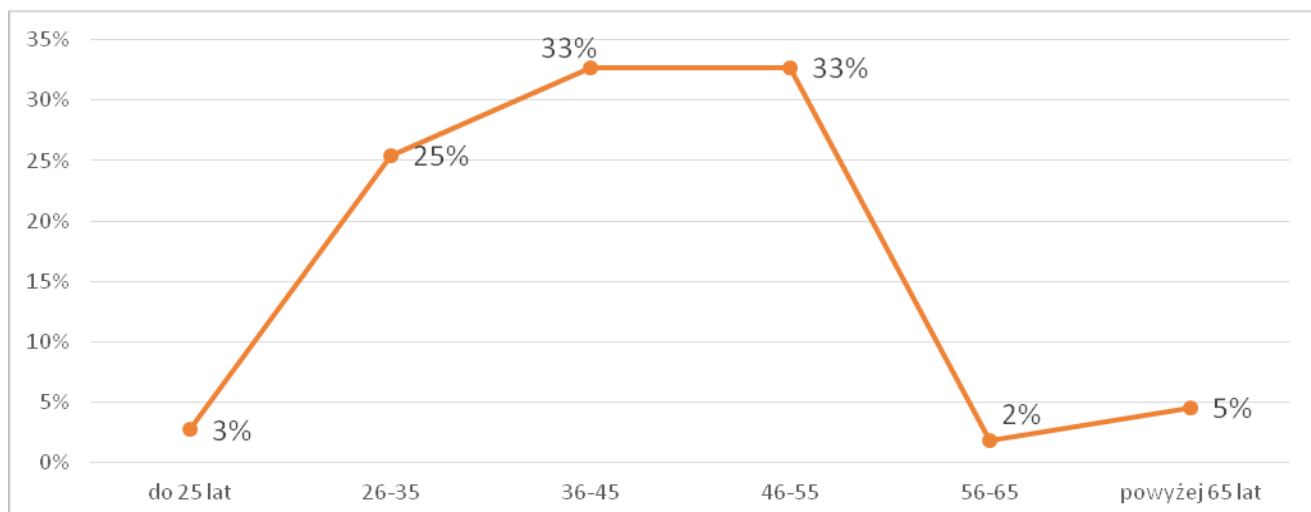
W badaniu wzięło udział 110 dorosłych mieszkańców Miasta Skierniewice, wśród nich większość stanowiły kobiety (53%), zaś mężczyźni stanowili 47% badanej próby.

Wyk. 1. Płeć:

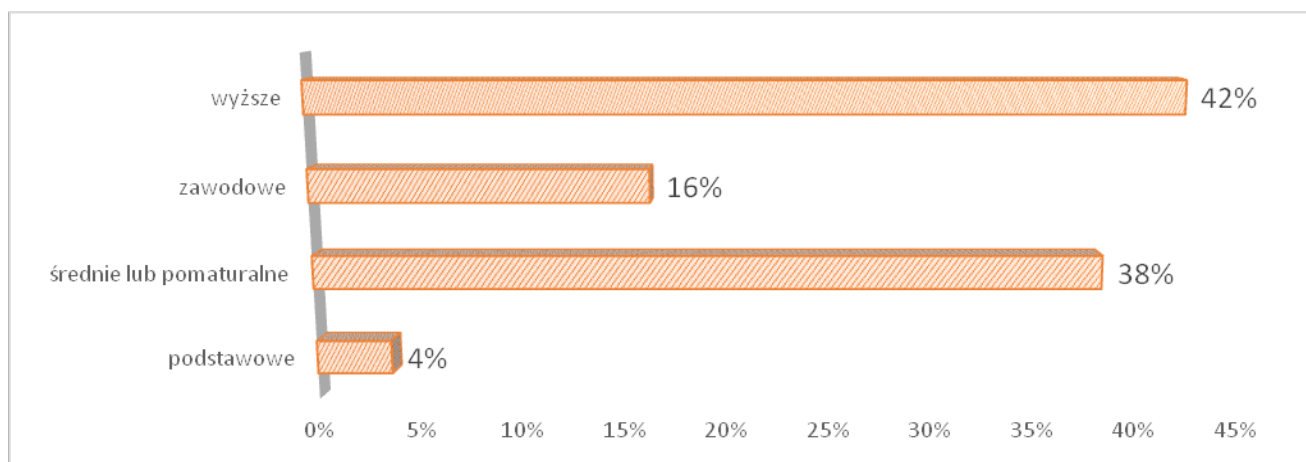
Najwięcej osób w próbie to osoby w wieku od 36-45 lat (33%), następnie 33% znajdowało się w przedziale wiekowym 46-55 lat, 25% osób w wieku 26-35 lat, 5% badanej społeczności miało więcej niż 65 lat, 3% próby stanowili mieszkańcy w wieku do 25 lat a 2% stanowią osoby powyżej 56-65 lat.

Wyk.2. Wiek:

Jak wynika z analizy struktury wykształcenia badanej społeczności, zauważyć można, iż blisko połowa ankietowanych legitymowała się wykształceniem wyższym (42%). 38% osób posiadało wykształcenie średnie lub pomaturalne, 16% wykształcenie zawodowe, zaś 4% ankietowanych mieszkańców posiadało wykształcenie podstawowe.

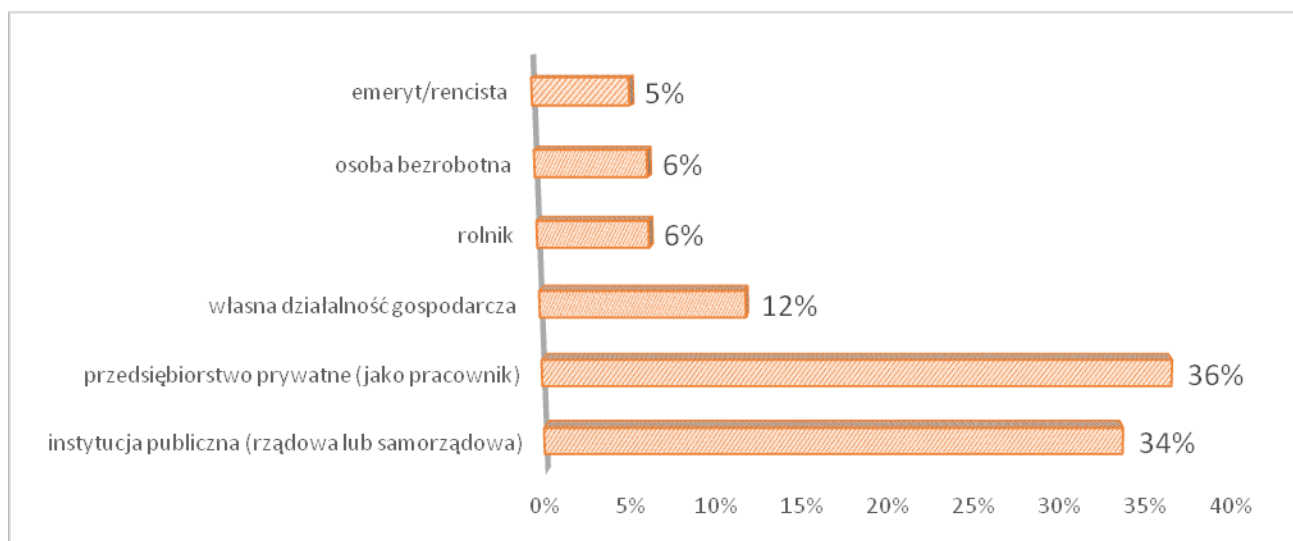
Wyk. 3. Wykształcenie:

36% ankietowanych mieszkańców pracuje w przedsiębiorstwach prywatnych jako pracownicy, a 34% ankietowanych pracuje w instytucjach publicznych. 6% badanych jest rolnikami.

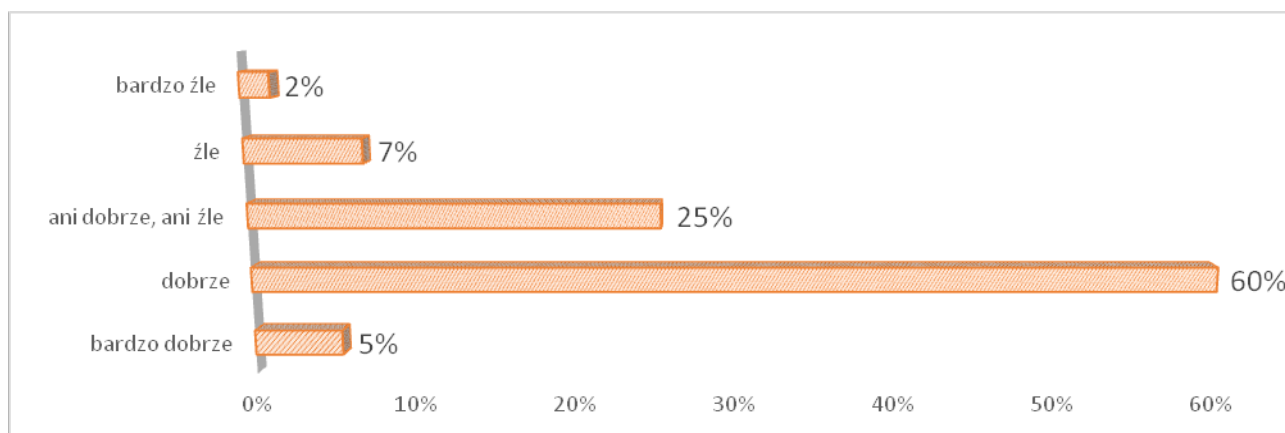
12% respondentów prowadzi swoją własną działalność gospodarczą, 5% znajduje się na emeryturze lub rencie. Natomiast kolejne 6% pozostaje bez zatrudnienia.

Wyk. 4. Miejsce zatrudnienia:

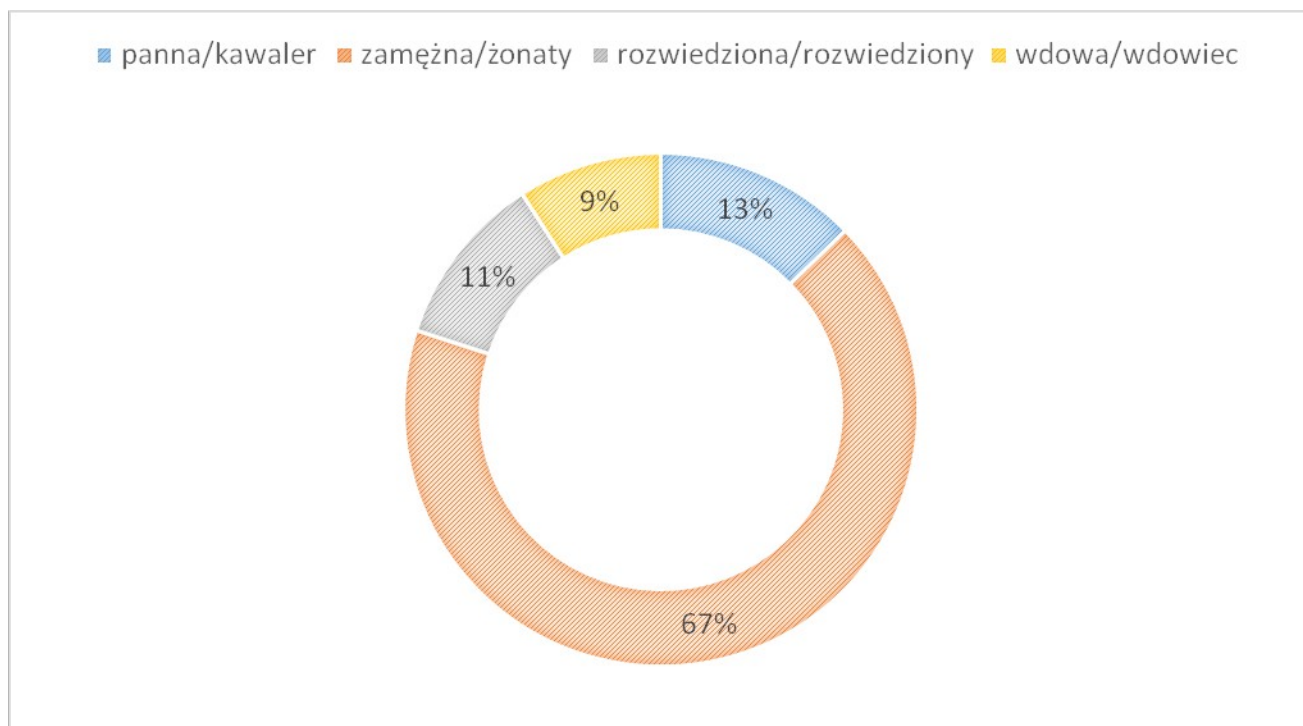
Ponad połowa respondentów oceniła pozytywnie swoją sytuację materialną – 60% osób wskazało odpowiedź „dobrze”, zaś 5% odpowiedź „bardzo dobrze”. 25% osób uważa, że ich sytuacja materialna jest ani dobra ani zła. Źle swoją sytuację materialną oceniło 7% respondentów, a 2% ankietowanych osób wskazało odpowiedź „bardzo źle”.

Wyk. 5. Jak ocenia Pan/i swoją sytuację materialną?

Osoby zamężne lub żonate stanowiły większość ankietowanych osób (67%). 13% badanej próby stanowiły osoby stanu wolnego, zaś 11% to osoby rozwiedzione, a 9% wdowy i wdowcy.

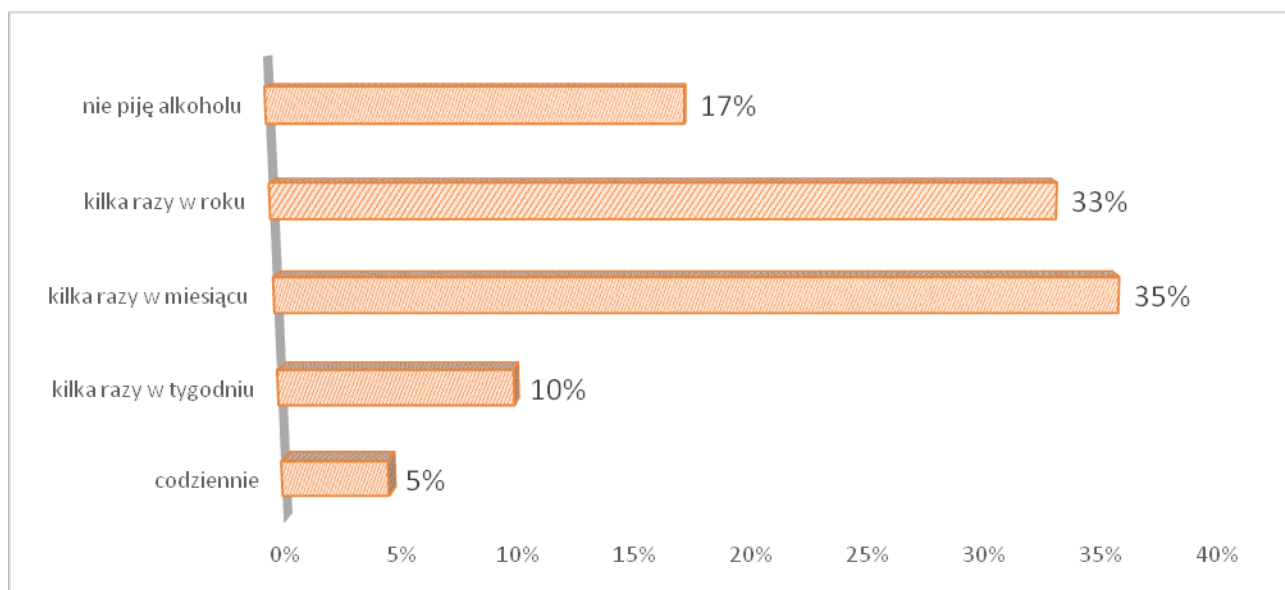
Wyk. 6. Stan cywilny:

Problem alkoholowy z perspektywy dorosłych mieszkańców

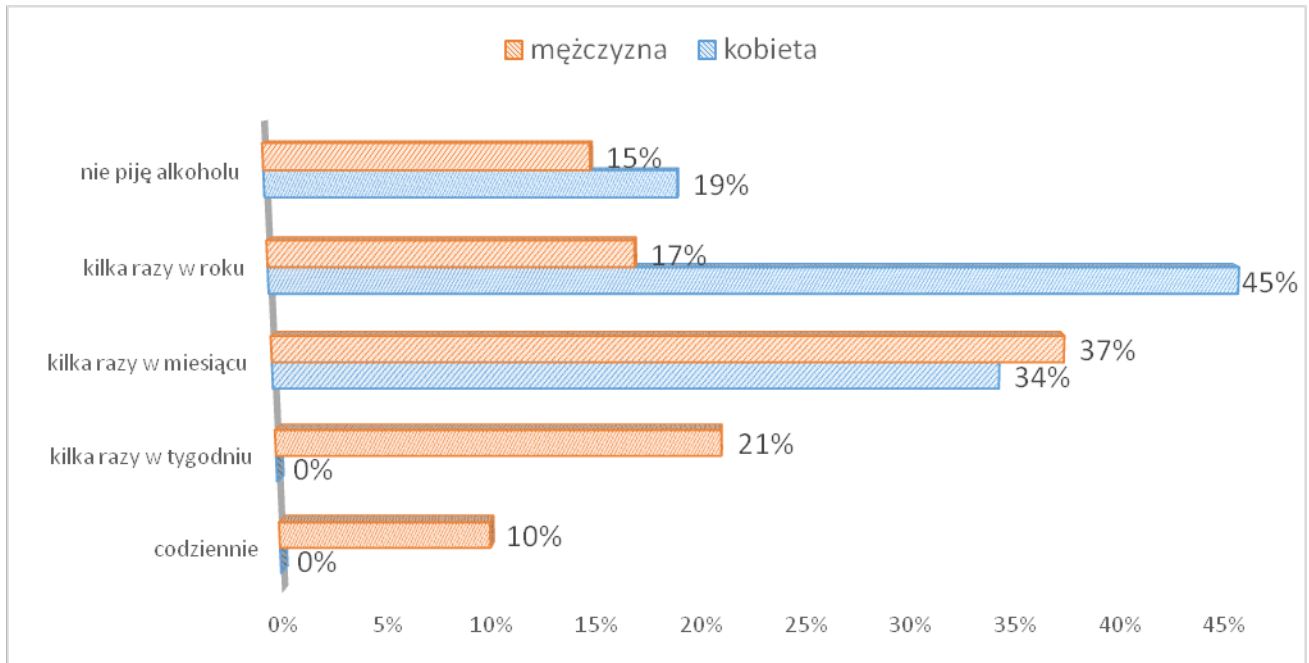
Analizę problemu alkoholowego rozpoczęto od oszacowania skali problemu uzależnień alkoholowych wśród dorosłych mieszkańców. W tym celu respondentów zapytano, czy spożywają alkohol, a jeśli tak, to jak często go spożywają. 17% ankietowanych przyznało, iż nie pije w ogóle alkoholu. Wśród osób przyznających się do spożywania alkoholu, 33% pije kilka razy w roku, 35% kilka razy w miesiącu, 10% osób kilka razy w tygodniu, a aż 5% ankietowanych spożywa alkohol codziennie.

Wyk. 7. Jak często spożywa Pan/i alkohol?

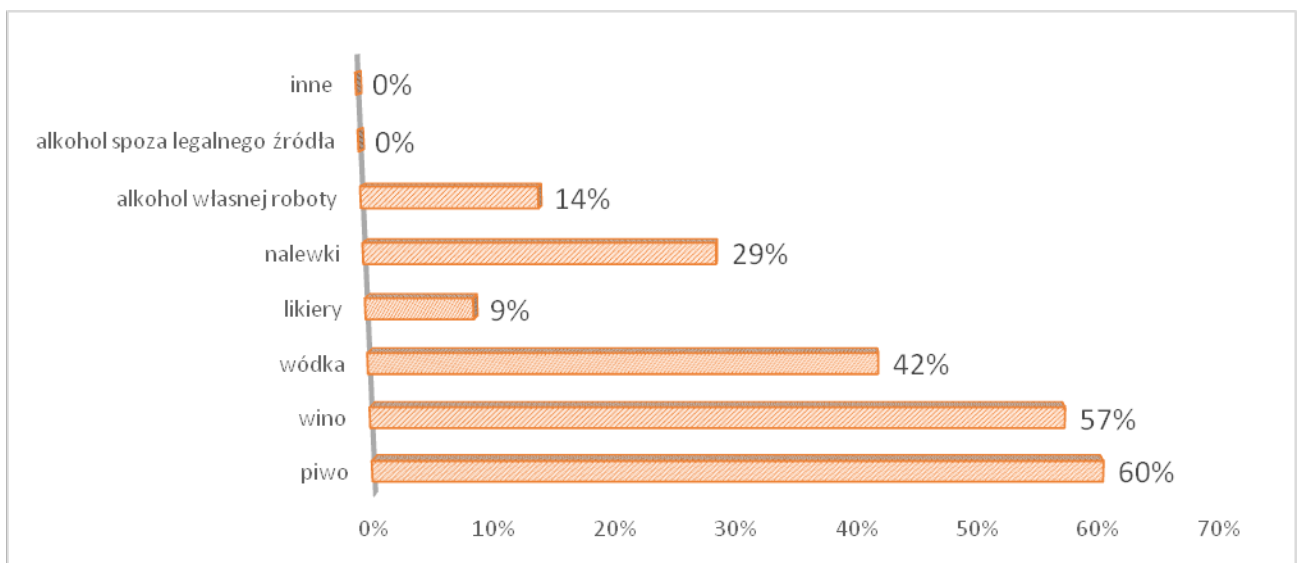
Celem sprawdzenia, jak wyglądają wzory spożywania alkoholu w podziale na płeć, skorelowano pytanie: „Płeć” z pytaniem: „Jak często spożywa Pan/i alkohol?”. Z dokonanej analizy wynika, iż problem alkoholowy dotyczy przede wszystkim mężczyzn. Kobiety częściej niż mężczyźni deklarowały, iż nie sięgają w ogóle po alkohol – takiej odpowiedzi udzieliło 19% kobiet i 15% mężczyzn. Kobiety sięgają po alkohol rzadziej niż mężczyźni – większość z nich deklarowała, iż spożywa napoje alkoholowe kilka razy w roku (45%) oraz kilka razy w miesiącu (34%). Natomiast mężczyźni najczęściej sięgają po alkohol: kilka razy w miesiącu (37%), kilka razy w tygodniu (21%), kilka razy w roku (17%) oraz codziennie (10%).

Wyk. 7a. Jak często spożywa Pan/i alkohol? – w podziale na płeć

Najpopularniejszym napojem alkoholowym wśród mieszkańców jest piwo – sięga po niego, aż 60% osób. W dalszej kolejności wskazywano na: wino (57%), wódkę (42%), nalewki (29%), alkohol własnej roboty (14%), likiery (9%) oraz whisky (1%).

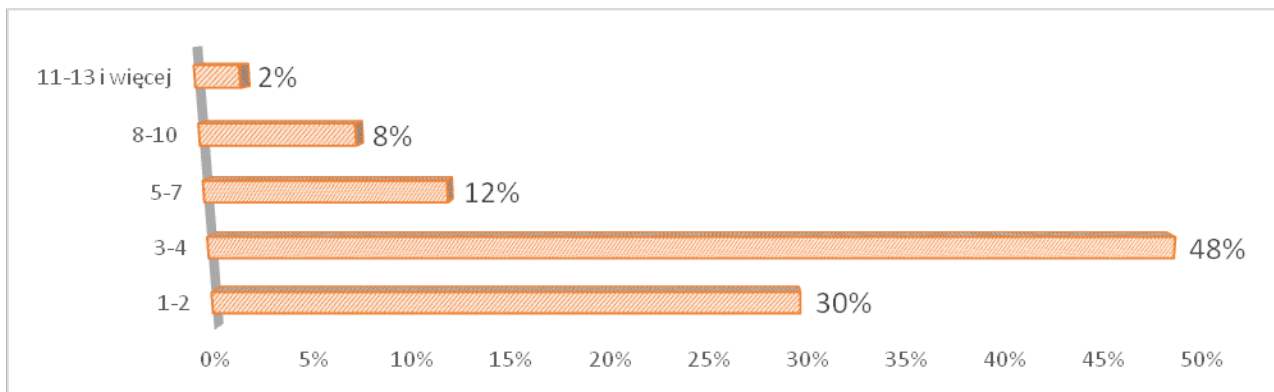
Wyk. 8. Jaki rodzaj alkoholu pije Pan/i najczęściej?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Ze względu na analizę skali uzależnień alkoholowych, istotne jest nie tylko to, jak często ankietowani sięgają po alkohol, ale również fakt, ile alkoholu wypijają jednorazowo. Jak wynika ze zgromadzonego materiału badawczego, większość respondentów wypija jednorazowo 3 - 4 porcje alkoholu (48%), 1 - 2 porcje alkoholu wypija jednorazowo 30% ankietowanych, 12% osób spożywa od 5 do 7 porcji, zaś 8% osób od 8 do 10 porcji alkoholu. 2% osób spożywa jednorazowo 11 i więcej porcji alkoholu.

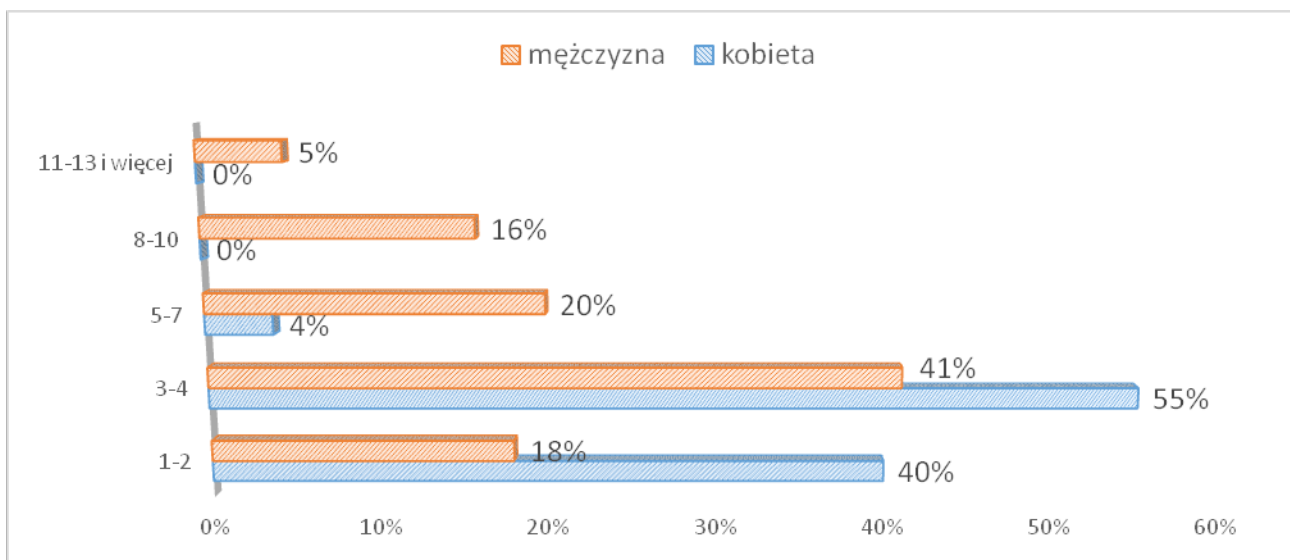
Wyk. 9. Ile porcji alkoholu wypija Pan/i w ciągu całego dnia, w którym Pan/i pije?

Kobiety najczęściej wypijają jednorazowo 3 - 4 porcje alkoholu (55%) oraz 1 – 2 porcje (40%). 4% kobiet jednorazowo wypija od 5 do 7 porcji alkoholu.

Mężczyźni najczęściej jednorazowo wypijają 3 – 4 porcje (41%) oraz 5 – 7 porcji (20%). 18% mężczyzn jednorazowo wypija od 1 do 2 porcji, 16% wypija od 8 do 10 porcji alkoholu, a 5% mężczyzn jednorazowo wypija 11 i więcej jednostek alkoholu.

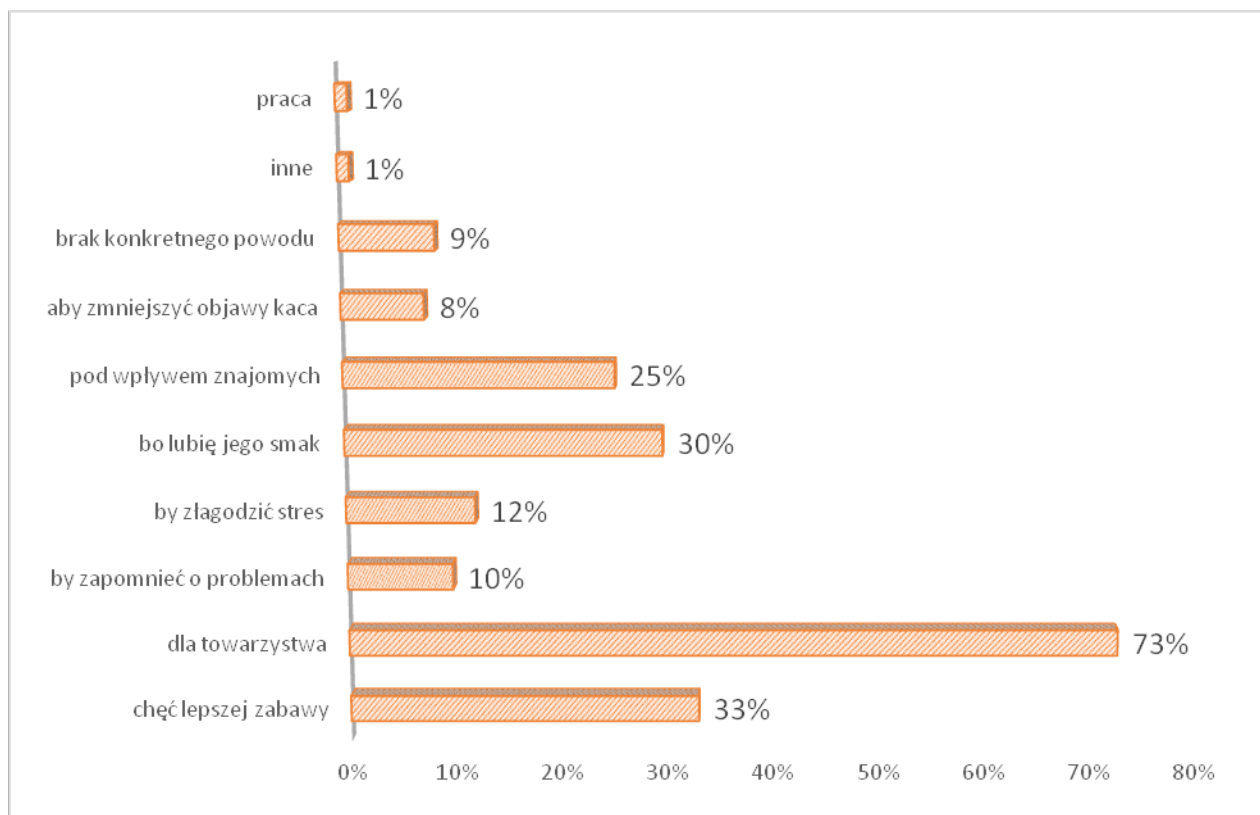
Wyk. 9a. Ile porcji alkoholu wypija Pan/i w ciągu całego dnia, w którym Pan/i pije? – w podziale na płeć

Mieszkańcy spożywają alkohol głównie dla towarzystwa (73%), dla lepszej zabawy (33%) oraz dlatego, iż lubią jego smak (30%) i pod wpływem znajomych (25%).

Znacznie rzadziej wskazywano na: próbę złagodzenia stresu (12%), próbę zapomnienia o problemach (10%), brak konkretnego powodu (9%), aby zmniejszyć objawy kaca (8%) i ze względu na pracę (1%). 1% ankietowanych wskazało również na inne powody, jednak nie podając konkretnych przykładów.

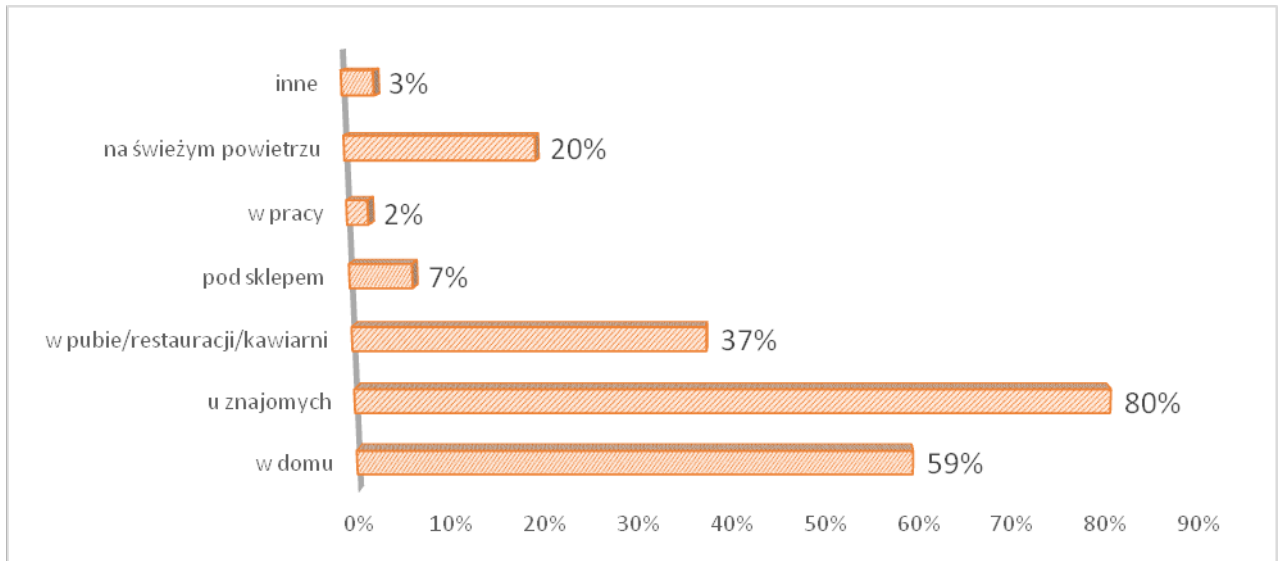
Wyk. 10. Z jakich powodów sięga Pan/i po alkohol?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Respondenci najczęściej sięgają po alkohol u znajomych (80%) oraz w domu (59%). W dalszej kolejności wskazywano na: pub/restaurację/kawiarnię (37%), świeże powietrze (20%), pod sklepem (7%), miejsce pracy (2%) oraz inne miejsca (3%).

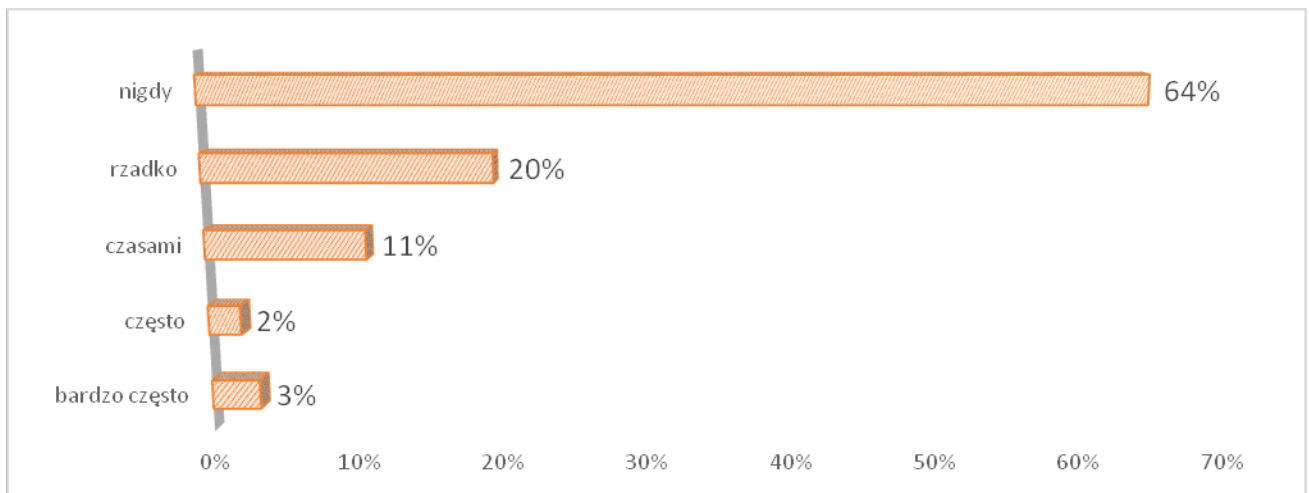
Wyk. 11. Gdzie najczęściej spożywa Pan/i alkohol?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

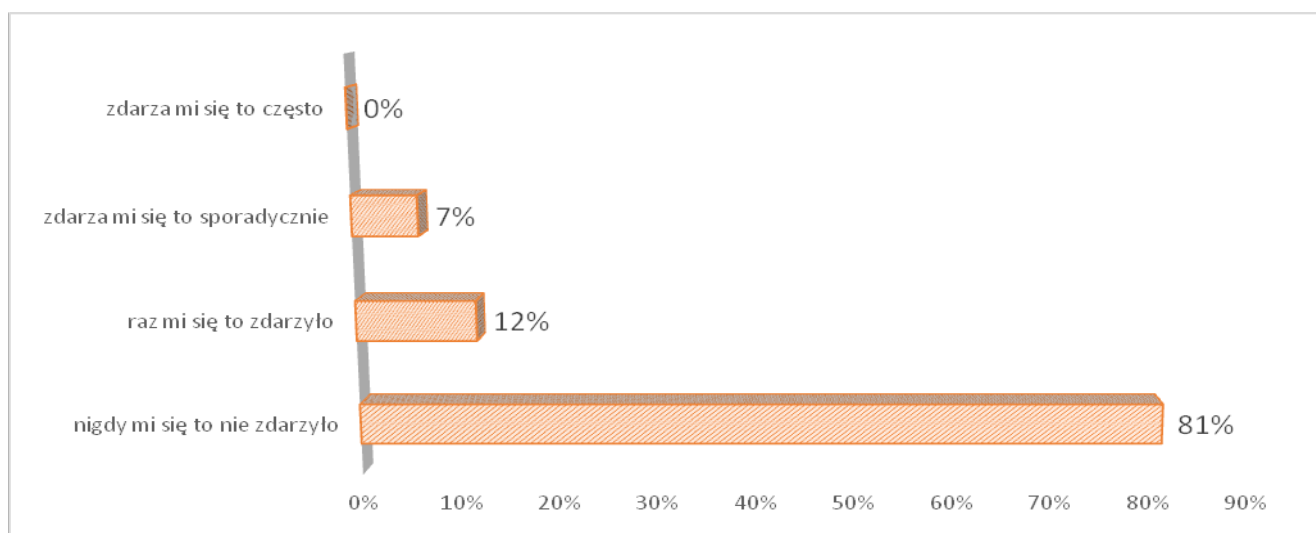
Poprzednie pytanie zasygnalizowało, iż mieszkańcom zdarza się spożywać alkohol w pracy. W związku z tym, zapytano ich, jak często zdarza im się taka sytuacja. 36% respondentów przyznało, iż rzadko zdarza im się spożywać alkohol w pracy. Wśród tych osób 20% robi to rzadko, 11% czasami spożywa alkohol w pracy, zaś 2% osób zdarza się to często, a 3% osób przytrafia się to bardzo często. Dane te pokazują, iż problem spożywania alkoholu w miejscu pracy jest powszechny, w związku z tym należy podjąć działania profilaktyczne, mające na celu zapobieganie temu zjawisku. Należy pamiętać, iż spożywanie alkoholu w miejscu pracy niesie za sobą wiele negatywnych konsekwencji i może stanowić poważne zagrożenie dla całej społeczności.

Wyk. 12. Czy zdarzyło się Panu/i wykonywać obowiązki w pracy pod wpływem alkoholu?

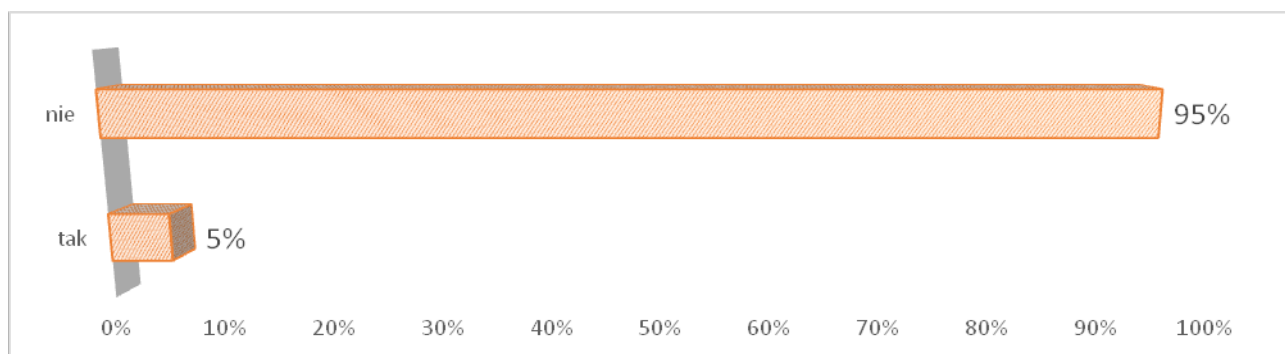
Kolejnym, istotnym problemem związanym z sięganiem po alkohol jest prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości. Jak wynika z zebranego materiału badawczego, taka sytuacja zdarza się 19% respondentów. W tym 12% przytrafiło się to raz, a 7% osób zdarza się to sporadycznie. Informacje te wskazują, iż mieszkańcom zdarza się prowadzić pojazd pod wpływem alkoholu, w związku z tym należy zwiększyć liczbę kontroli oraz rozpocząć działania profilaktyczne, uświadamiające mieszkańcom skutki tego typu zachowań.

Wyk. 13. Czy zdarzyło się Panu/i kierować pojazdem pod wpływem alkoholu?

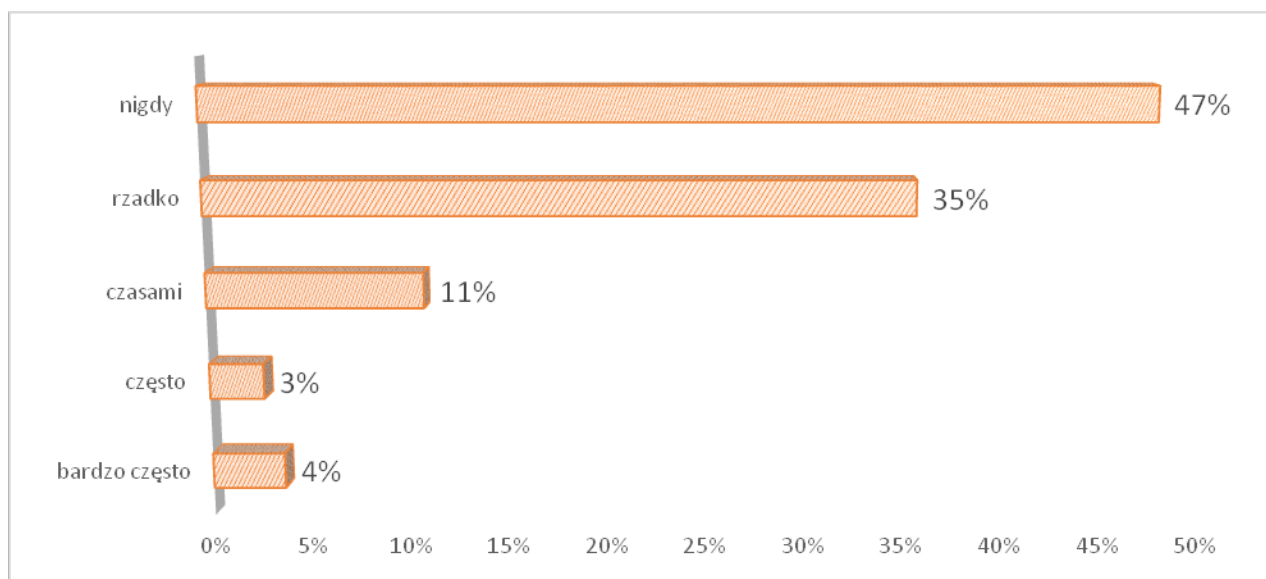
5% ankietowanych zostało kiedykolwiek zatrzymanych za prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości.

Wyk. 14. Czy był Pan/i kiedykolwiek zatrzymany za prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości?

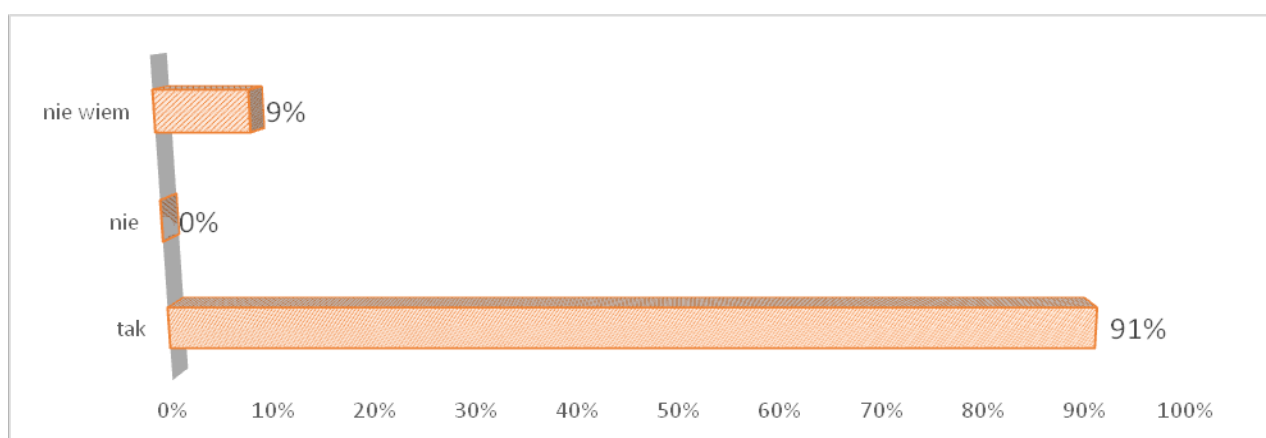
O skali problemu, może świadczyć fakt, iż aż 53% respondentów była kiedykolwiek świadkami sytuacji, w której ktoś prowadził pojazd pod wpływem alkoholu. 35% osób widuje rzadko takie sytuacje, 11% ankietowanych czasami jest świadkiem takiego zdarzenia, zaś 3% osób często jest świadkiem prowadzenia pojazdu przez osoby znajdujące się pod wpływem alkoholu, 4% badanych bardzo często spotyka się z taką sytuacją.

Wyk. 15. Czy zdarzyło się Panu/i być świadkiem sytuacji, w której ktoś prowadził pojazd pod wpływem alkoholu?

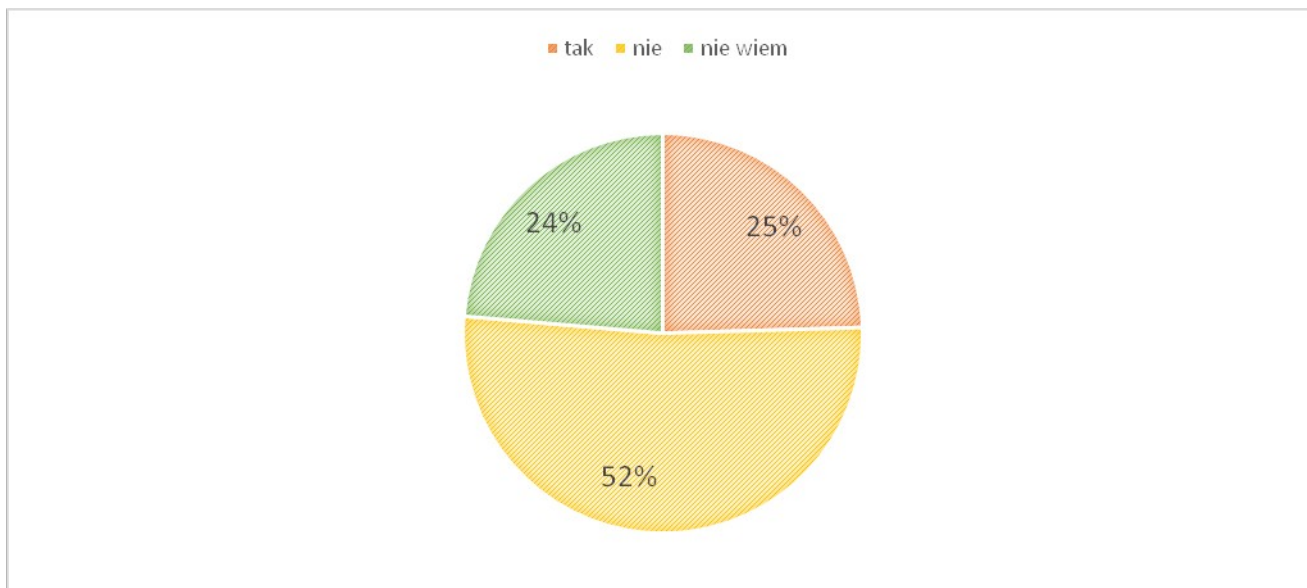
Większość respondentów uważa, że spożywanie alkoholu przez kobiety w ciąży ma wpływ na rozwój dziecka (91%). Wśród ankietowanych nie było osób, które uważałyby, że picie alkoholu w ciąży nie ma wpływu na rozwój dziecka.

Wyk. 16. Czy według Pana/i picie alkoholu w ciąży ma wpływ na rozwój dziecka?

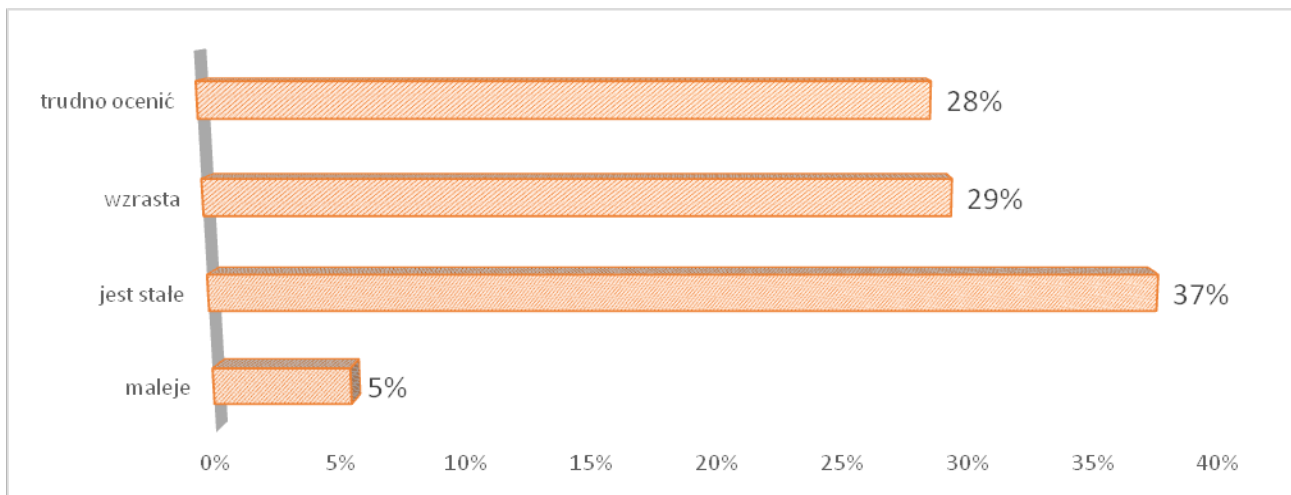
25% ankietowanych widziało w mieście kobiety w ciąży spożywające alkohol. 52% ankietowanych nie spotkało się z taką sytuacją, a 24% osób nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Wyk. 17. Czy widział/a Pan/i kobiety w ciąży spożywające alkohol na terenie Pana/i miejscowości?

37% mieszkańców uważa, że w Mieście Skierniewice na przestrzeni ostatnich kilku lat nie zmieniła się skala spożycia alkoholu. Jedynie 5% mieszkańców uważa, iż obecnie pije się mniej niż kiedyś, zaś 29% ankietowanych osób uważa, że obecnie pije się więcej niż kiedyś. Kolejne 28% osób wskazało odpowiedź „trudno ocenić”.

Wyk. 18. Proszę ocenić ewentualne spożycie alkoholu na przestrzeni kilku lat w Pana/i miejscowości.

Mieszkańcy Skierniewic posiadają wiedzę na temat konsekwencji spożywania alkoholu.

84% mieszkańców uważa, że przychodzenie do pracy na kacu jest zachowaniem nieodpowiednim. Z tą opinią nie zgodziło się 7% osób – uważają oni, iż nie ma nic złego w przychodzeniu do pracy na kacu. Natomiast 9% ankietowanych nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

66% osób sądzi, iż alkohol w piwie jest tak samo szkodliwy jak ten w wódce, zaś z tą opinią nie zgodziło się 12% osób - twierdzą oni, iż alkohol w piwie jest mniej szkodliwy niż ten w wódce. 22% osób wskazało, iż nie potrafią ustosunkować się do tego stwierdzenia.

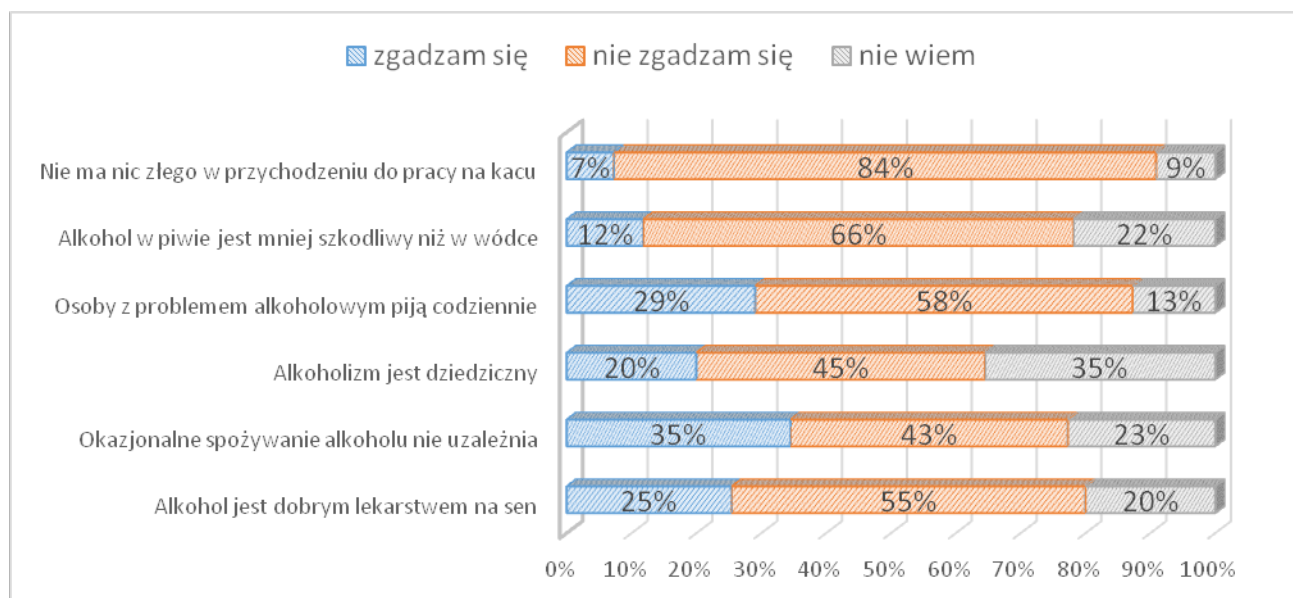
Ze stwierdzeniem „Osoby z problemem alkoholowym piją codziennie” zgodziło się 29% ankietowanych, zaś 58% nie zgodziło się z tym stwierdzeniem. 13% osób wskazało odpowiedź „nie wiem”.

Co piąty ankietowany uważa natomiast, iż alkoholizm jest dziedziczny, a 45% osób nie zgadza się z tą opinią. Do tego stwierdzenia nie potrafiło odnieść się 35% osób.

Według 35% mieszkańców okazjonalne spożywanie alkoholu nie uzależnia. Z tym stwierdzeniem nie zgodziło się 43% osób, a 23% nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Co czwarty badany uważa, że alkohol jest dobrym lekarstwem na sen, 55% osób nie zgadza się z tą opinią, a 20% wskazało odpowiedź „nie wiem”.

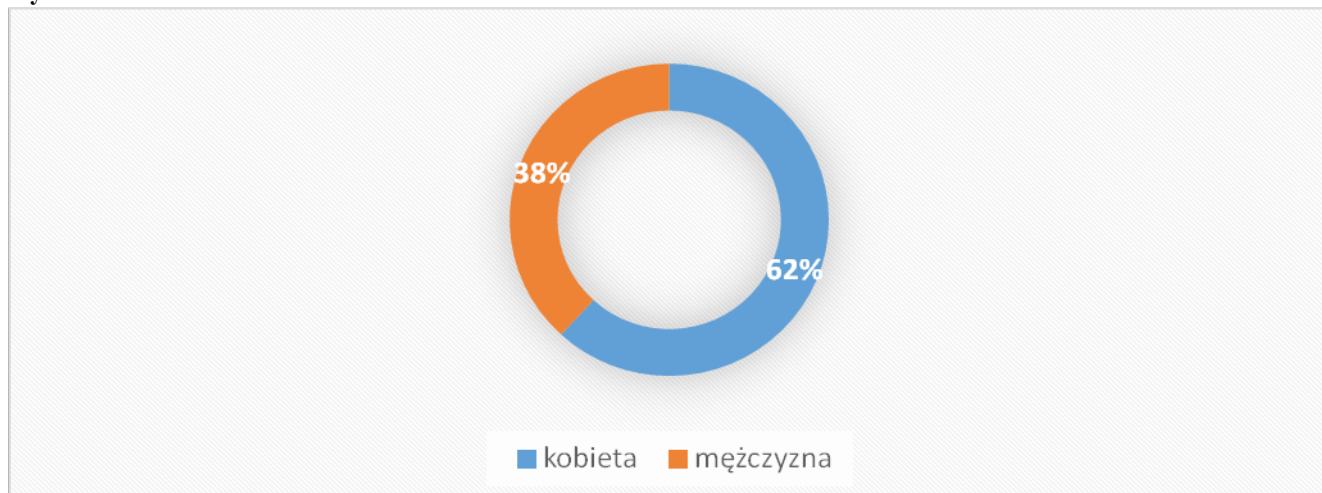
Wyk. 19. Proszę ocenić, czy zgadza się Pan/i z poniższymi stwierdzeniami.

4.1.2. Badania dzieci i młodzieży szkolnej na terenie Miasta Skierniewice

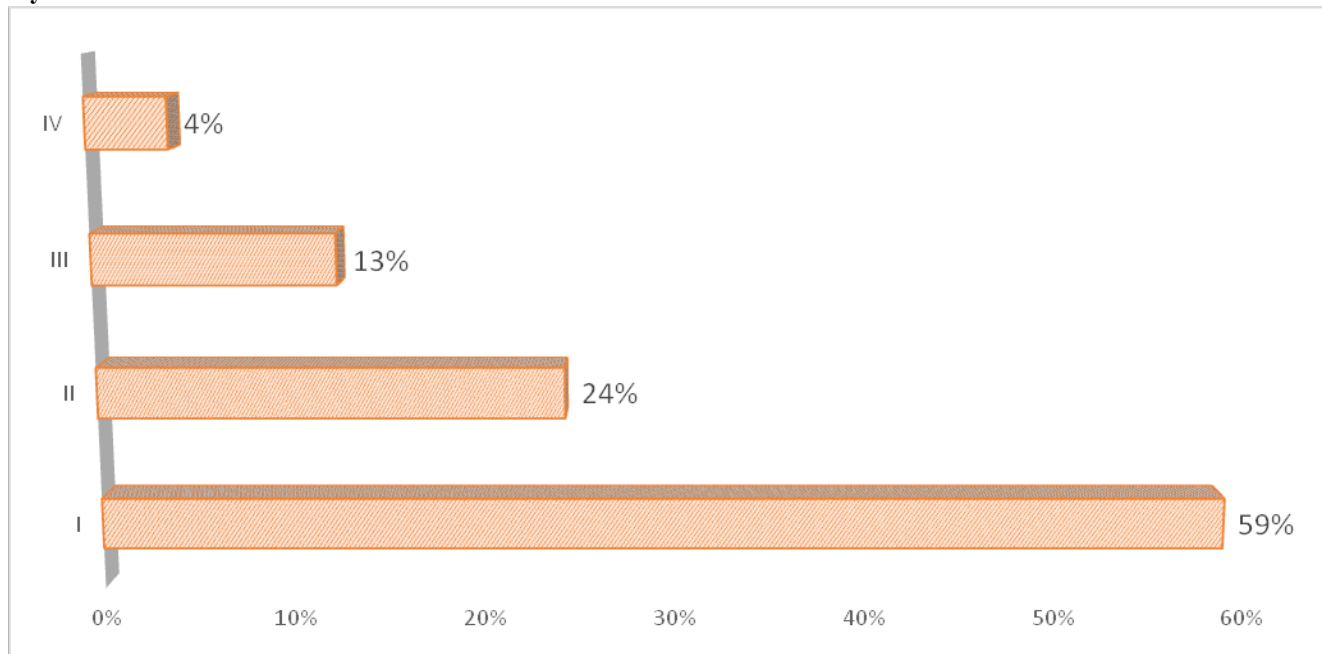
W badaniu wzięło udział 333 uczniów. Wśród nich przewagę liczebną stanowiły dziewczynki (62%), chłopcy stanowili 38% badanej społeczności.

Wyk. 49. Płeć

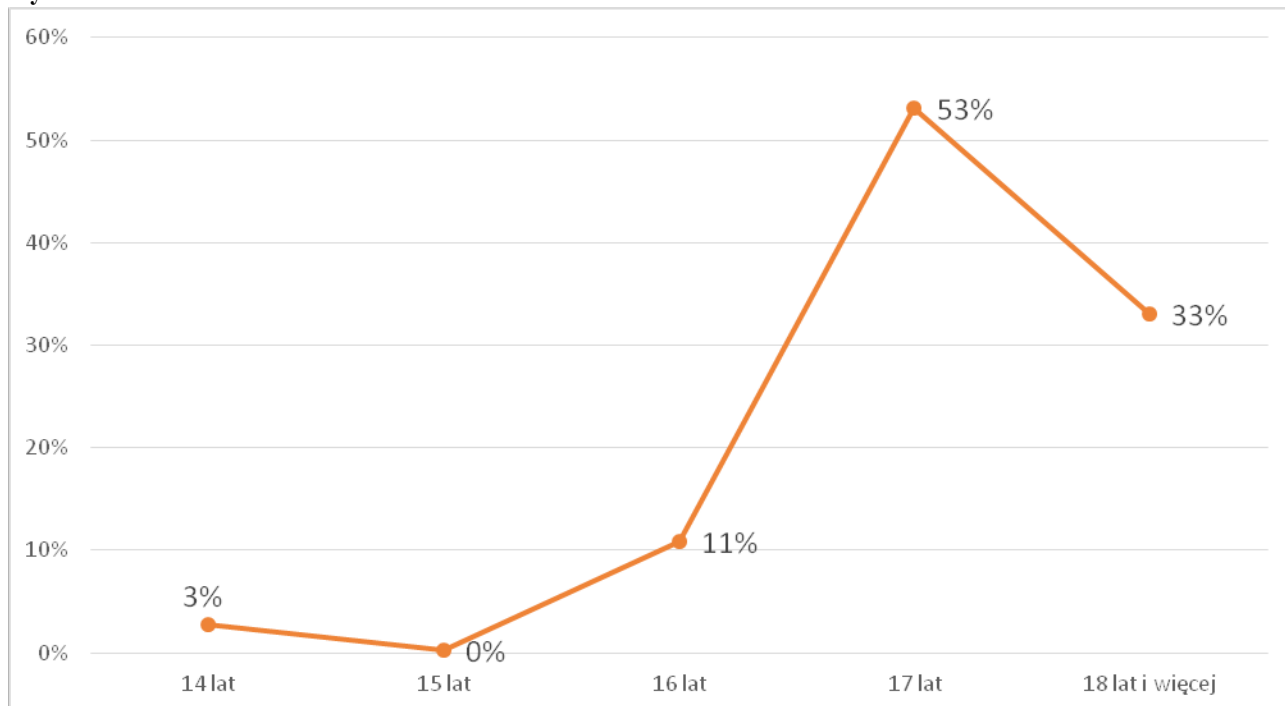
W badaniu wzięli udział uczniowie trzech szkół ponadpodstawowych. Wśród nich większość stanowili uczniowie klasy pierwszej, tj. 59%. 24% próby to uczniowie klasy drugiej, 13% badanej społeczności tworzyli uczniowie klasy trzeciej, zaś najmniej liczną grupę tworzyli uczniowie klasy czwartej, tj. 4%.

Wyk.50. Klasa

Ponad połowa ankietowanych, tj. 53% osób, to uczniowie w wieku 17 lat. Natomiast 18 lat i więcej miało 33% uczniów. Szesnastolatkowie tworzyli 11% badanej społeczności. Najmniej liczną grupę (3% osób) stanowili uczniowie w wieku 14 lat. Ze względu na fakt, iż w badaniu uczestniczyli uczniowie szkół ponadpodstawowych można wnioskować, iż są to osoby, które wcześniej rozpoczęły edukację.

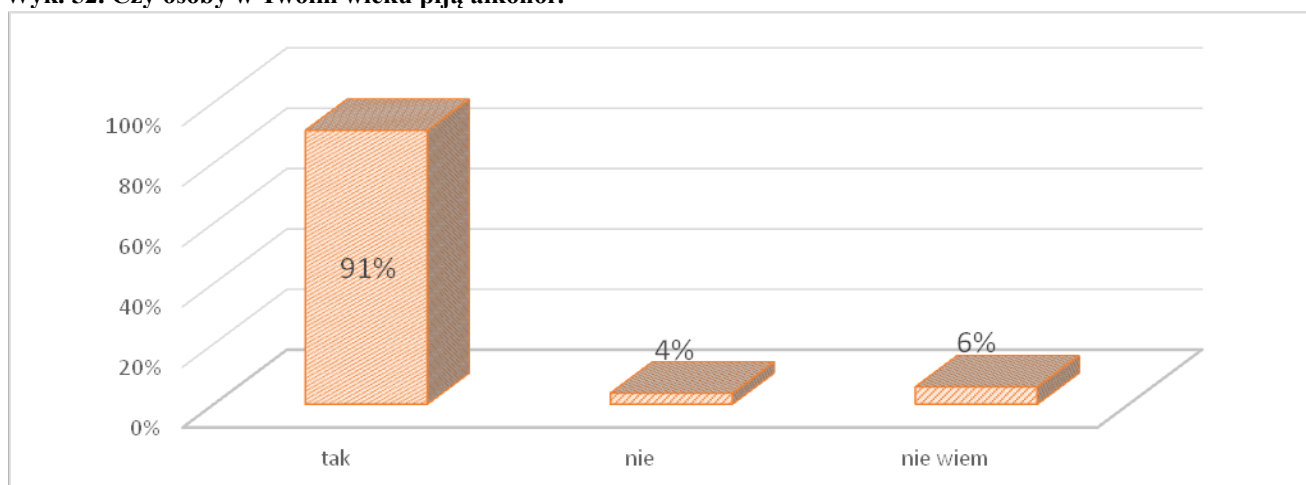
Wyk. 51. Wiek

Problem alkoholowy z perspektywy dzieci i młodzieży

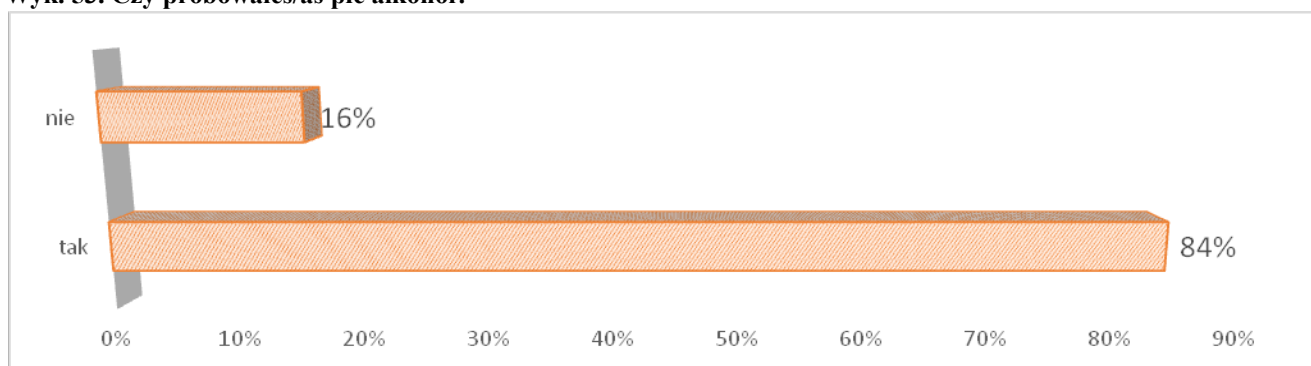
Pierwszym pytaniem w bloku dotyczącym alkoholu, skierowanym do uczniów, było pytanie o to, czy ich rówieśnicy spożywają alkohol. Odpowiedzi twierdzącej udzieliło tutaj aż 91% badanych. Z tą opinią nie zgodziło się 4% respondentów, zaś 6% osób nie potrafiło odpowiedzieć na to pytanie.

Wyk. 52. Czy osoby w Twoim wieku piją alkohol?

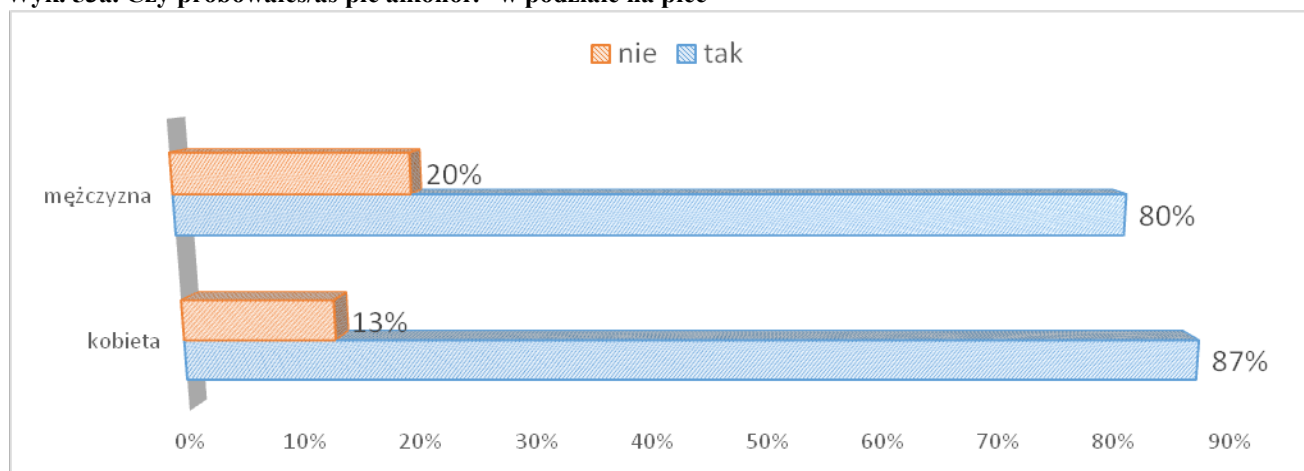
Uczniowie zostali również zapytani o to, czy oni sami kiedykolwiek spożywali alkohol. Zdecydowana większość z nich twierdzi, że spożywali już alkohol – takiej odpowiedzi udzieliło 84% uczniów.

Wyk. 53. Czy próbowałeś/aś pić alkohol?

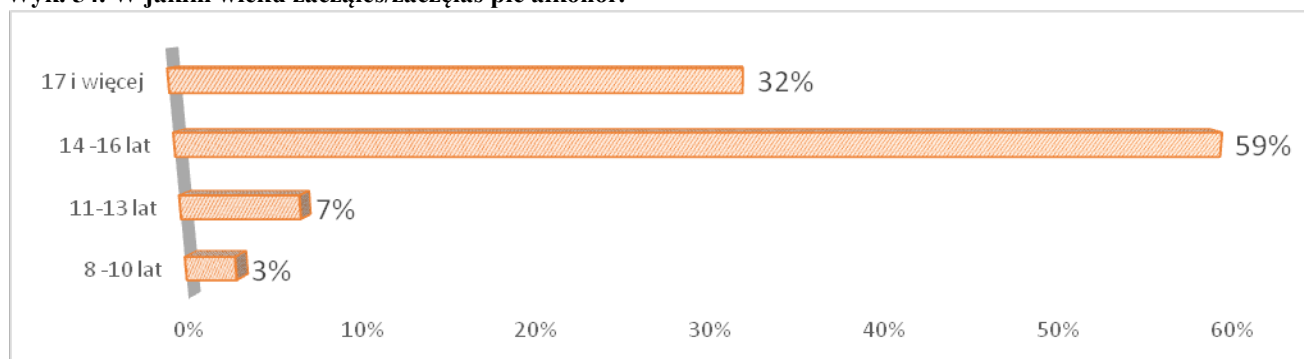
Kontakt z alkoholem zadeklarowało 87% dziewczynek i 80% chłopców.

Wyk. 53a. Czy próbowałeś/aś pić alkohol?- w podziale na płeć

Uczniowie najczęściej sięgali pierwszy raz po alkohol w wieku 14 – 16 lat – taką odpowiedź wskazało 59% badanych. 32% uczniów pierwszy raz piło alkohol w wieku 17 i więcej lat, a w wieku 11 – 13 lat pierwszy raz po alkohol sięgnęło 7% uczniów. Natomiast w wieku 8 - 10 lat pierwszy raz alkohol piło 3% uczniów.

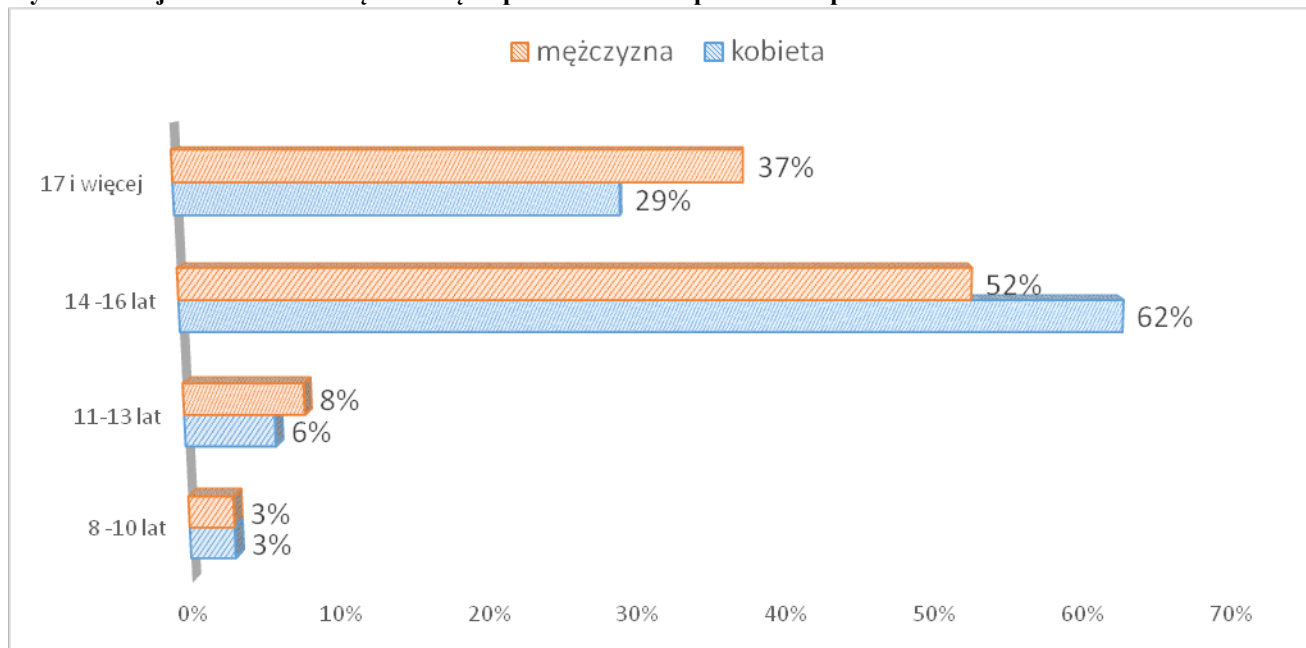
Wyk. 54. W jakim wieku zaczęłeś/zaczęłaś pić alkohol?

Chłopcy najczęściej spożywali po raz pierwszy alkohol w wieku 14 – 16 lat (52%) oraz w wieku 17 i więcej lat (37%). 8% z nich piło pierwszy raz alkohol w wieku 11 – 13 lat, zaś w wieku 8 - 10 lat piło pierwszy raz 3% uczniów.

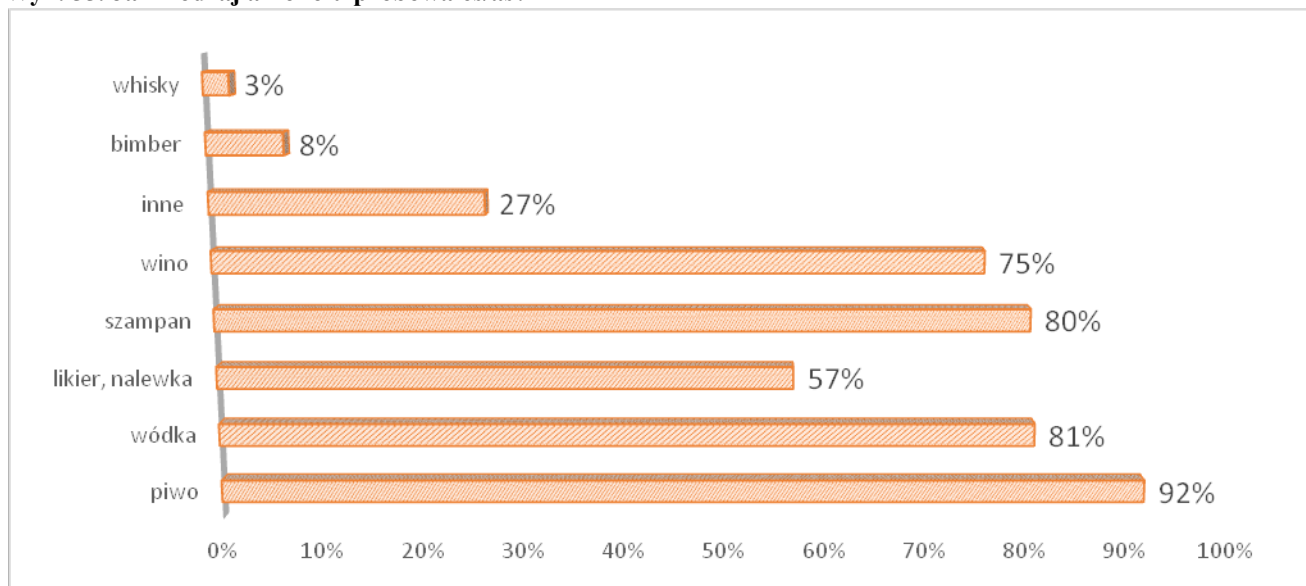
Większość dziewczynek pierwszy raz miała kontakt z alkoholem również w wieku 14 – 16 lat (62%). Natomiast 29% uczennic pierwszy raz piła alkohol w wieku 17 i więcej lat, a 6% uczennic pierwszy raz sięgnęła po alkohol w wieku 11 – 13 lat. 3% uczennic pierwszy raz piło alkohol w wieku 8 - 10 lat.

Wyk. 54a. W jakim wieku zaczęłeś/zaczęłaś pić alkohol? – w podziale na płeć

Następnie uczniów poproszono o wskazanie rodzaju alkoholu, który zdarzyło im się próbować. Respondenci najczęściej wskazywali na: piwo (92%), wódkę (81%), likier, nalewki (57%), szampana (80%), wino (75%) oraz inne alkohole (27%). 8% uczniów sięga również po biber, a 3% po whisky.

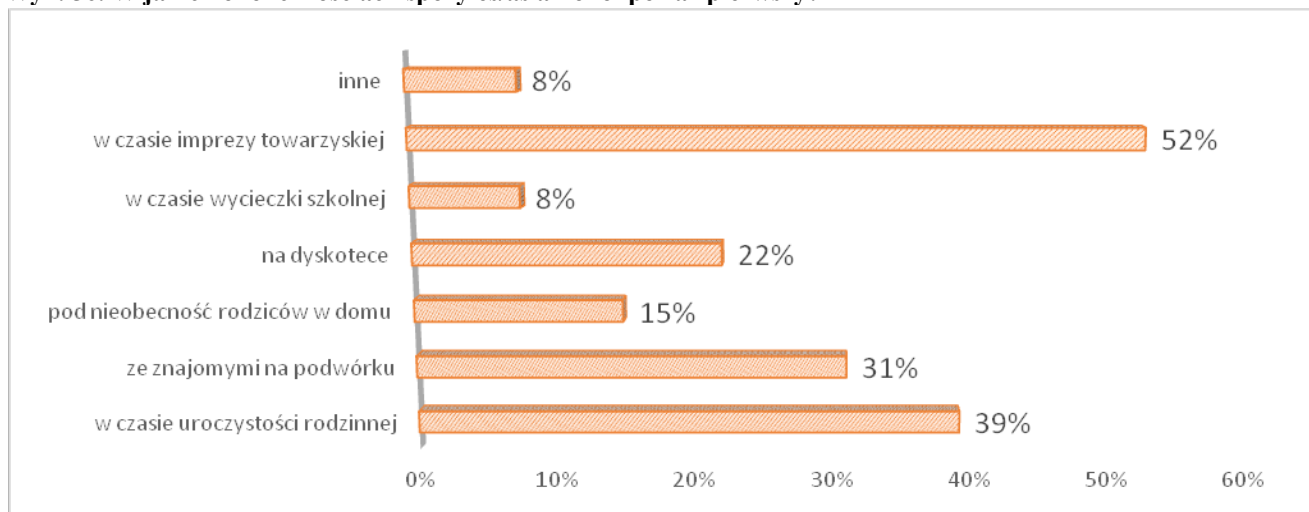
Wyk. 55. Jaki rodzaj alkoholu próbowałeś/aś?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Uczniowie po raz pierwszy sięgali po alkohol podczas imprezy towarzyskiej (52%), a także: w czasie uroczystości rodzinnej (39%), ze znajomymi na podwórku (31%), na dyskotece (22%), pod nieobecność rodziców (15%) oraz w czasie wycieczki szkolnej (8%). Kolejne 8% uczniów wskazało również na inne okoliczności, jednak nie podali konkretnych przykładów.

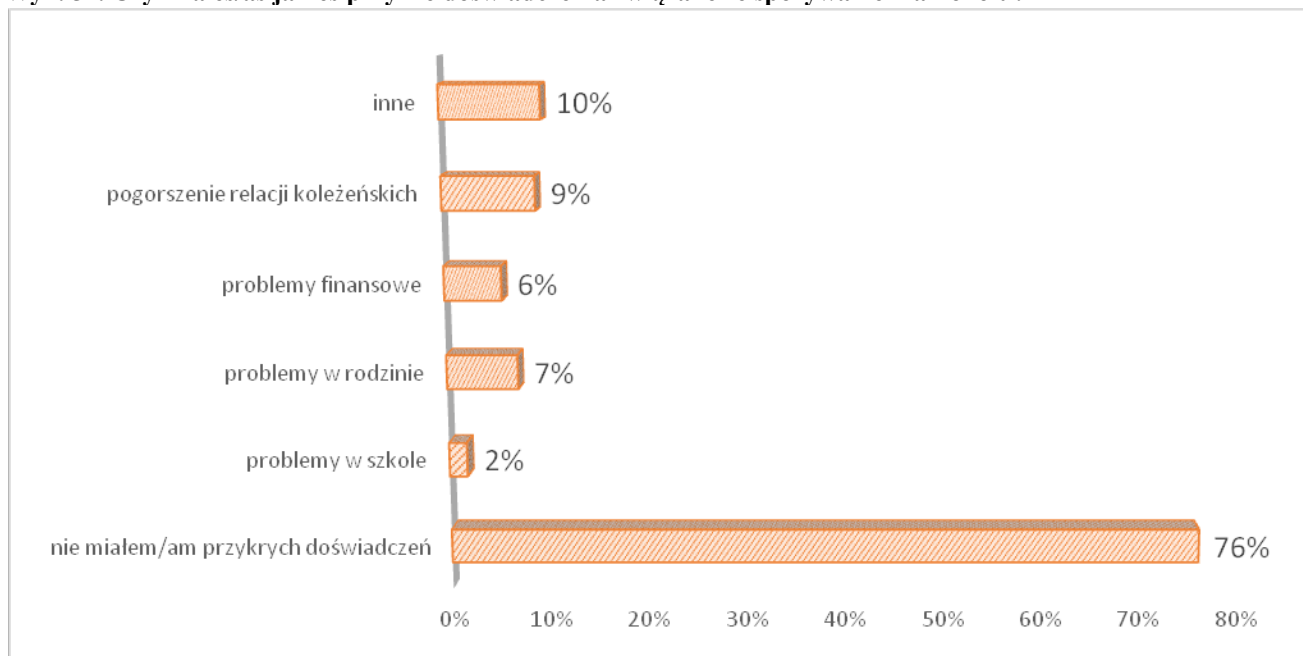
Wyk. 56. W jakich okolicznościach spożyłeś/aś alkohol po raz pierwszy?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Zdecydowana większość uczniów nie doświadczyła nigdy żadnych przykrych konsekwencji spożywania alkoholu – takiej odpowiedzi udzieliło 76% uczniów. Pozostałe osoby wskazywały na: pogorszenie relacji koleżeńskich (9%), problemy w rodzinie (7%), problemy finansowe (6%) oraz problemy w szkole (2%). Co dziesiąty uczeń wskazał na inne konsekwencje, jednak nie wymieniając ich.

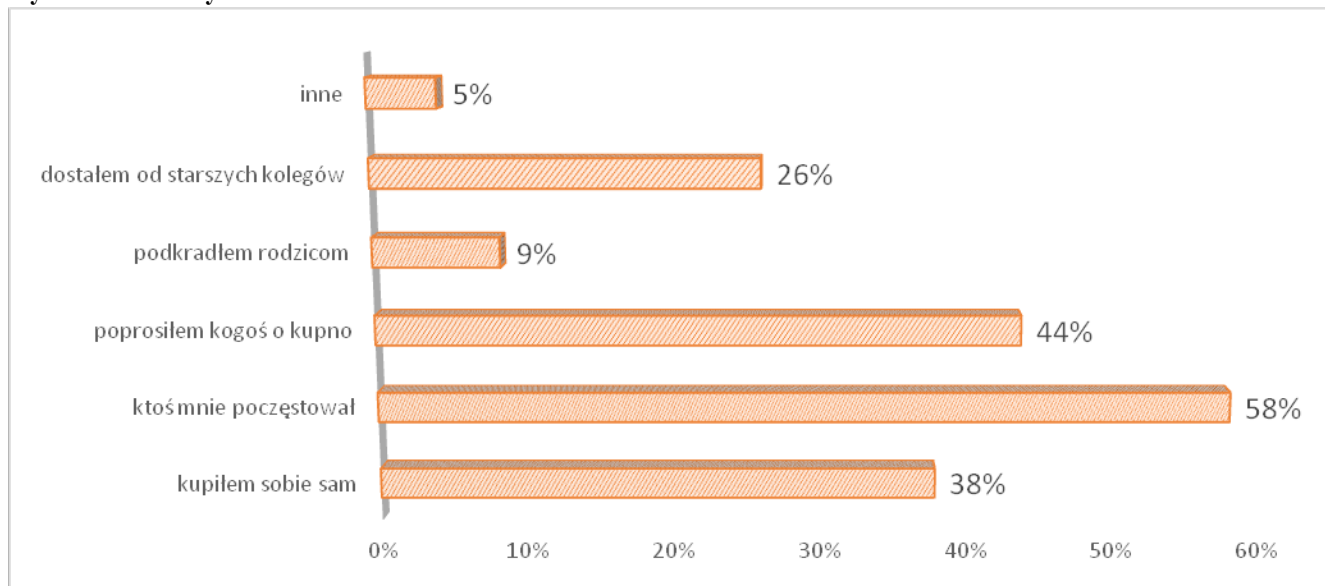
Wyk. 57. Czy miałeś/aś jakieś przykre doświadczenia związane ze spożywaniem alkoholu?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Skąd uczniowie mają alkohol, skoro zgodnie z prawem nie mogą sami go kupić? Jak wynika ze zgromadzonego materiału badawczego, uczniowie najczęściej są nim częstowani (58%), proszą kogoś o zakup (44%), kupują sobie samodzielnie (38%), dostają go od starszych kolegów (26%), podkradają go rodzicom (9%) oraz dostają go w inny sposób (5%).

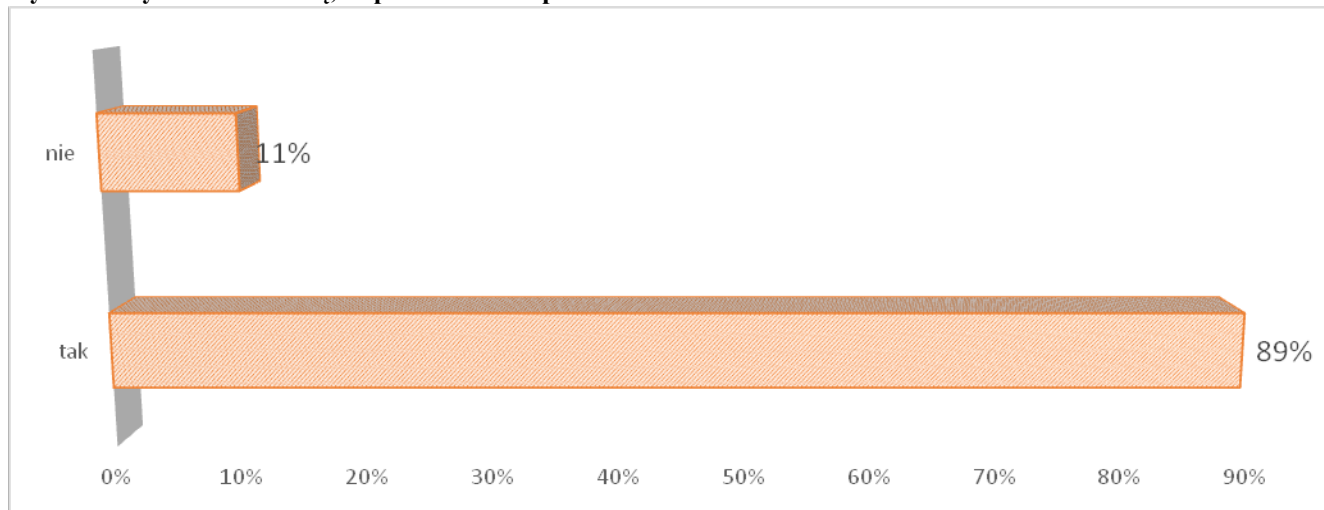
Wyk. 58. Jak otrzymałeś/aś alkohol?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Zdaniem większości uczniów, ich rodzice wiedzą o tym, iż spożywają oni alkohol. Takiej odpowiedzi udzieliło 89% osób.

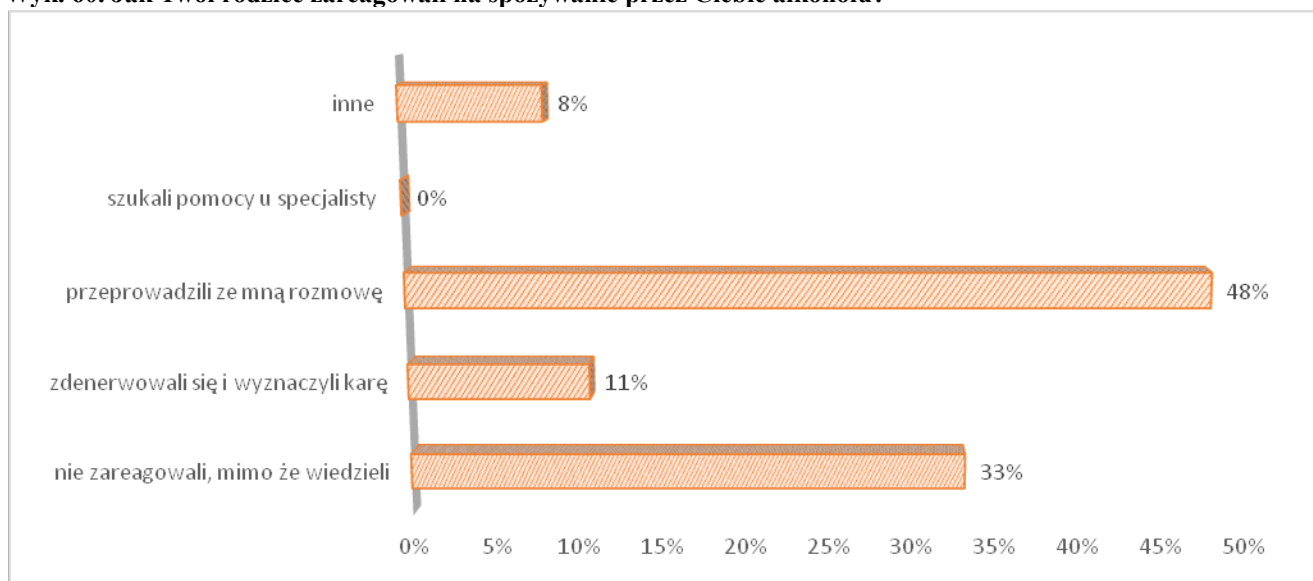
Wyk. 59. Czy rodzice wiedzą, że próbowałeś/aś pić alkohol?

Następnie respondentów zapytano o reakcje ich rodziców na spożywanie przez nich alkoholu. Blisko połowa (48%) badanych przyznała, że rodzice przeprowadzili z nimi rozmowę, kolejne 33% osób przyznało, że rodzice nie zareagowali, mimo iż wiedzieli o tym fakcie.

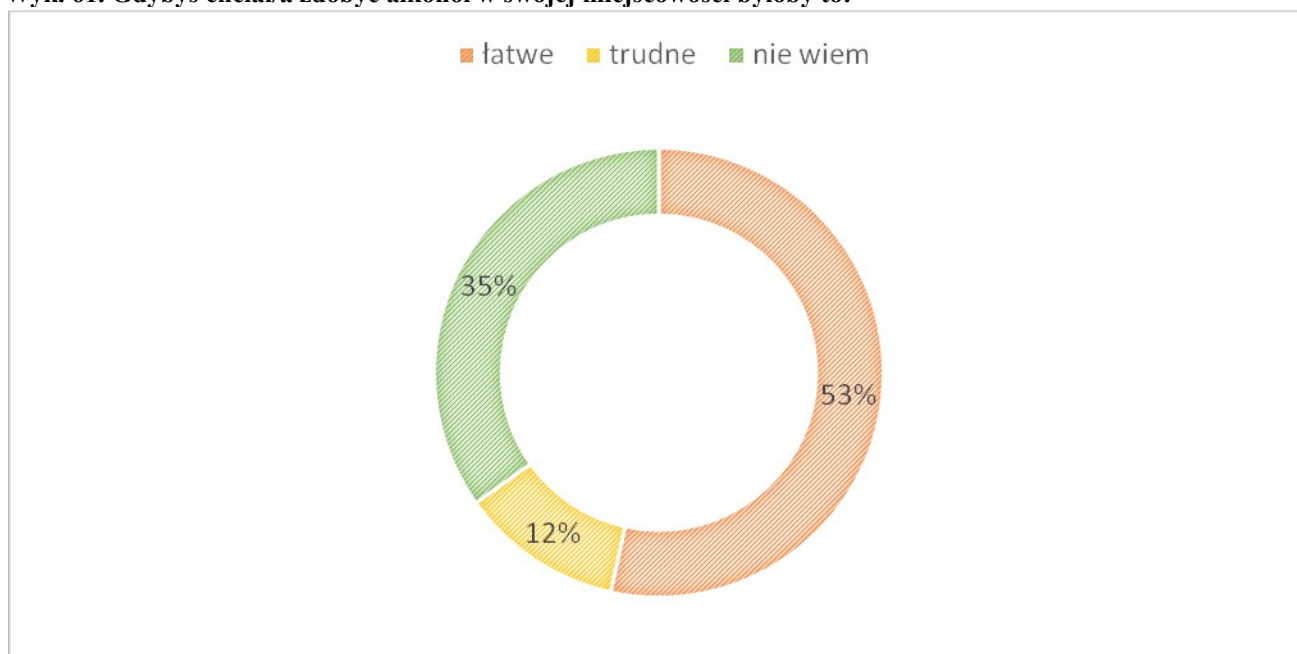
11% uczniów oznajmiło, że rodzice zdenerwowali się i wyznaczyli karę. 8% uczniów wskazało na inne zachowania rodziców, nie wymieniono jednak konkretnych przykładów.

Wyk. 60. Jak Twoi rodzice zareagowali na spożywanie przez Ciebie alkoholu?

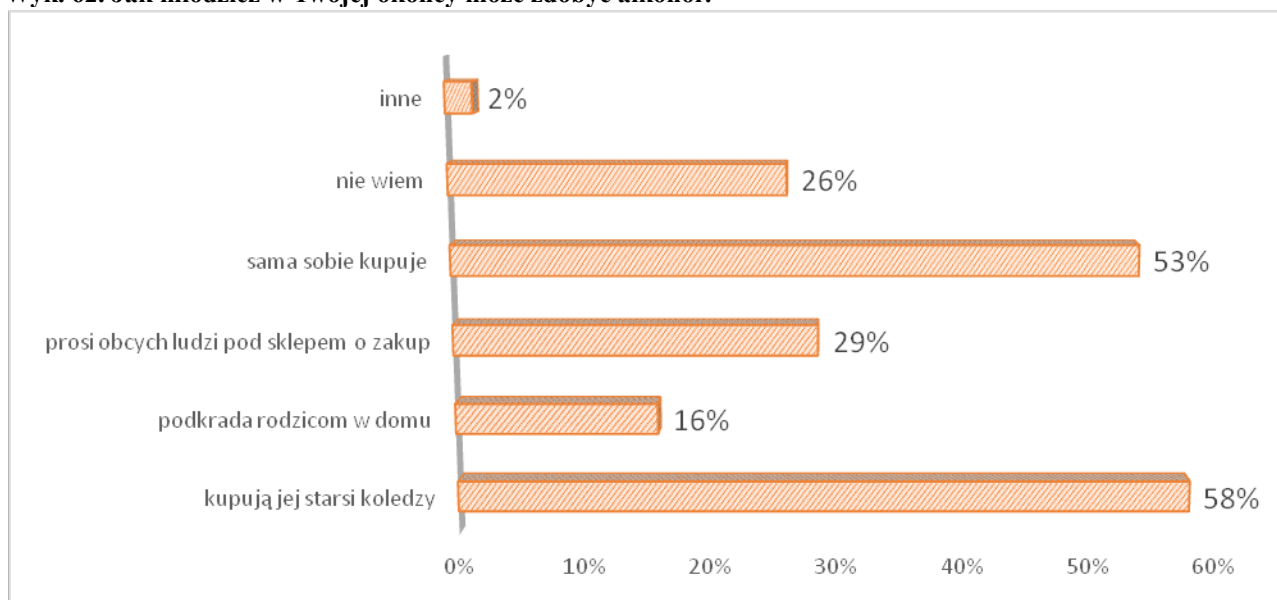
53% badanych uczniów uważa, że pozyskanie alkoholu w Skierniewicach jest łatwe. Z tą opinią nie zgodziło się 12% osób, zaś 35% nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Wyk. 61. Gdybyś chciał/a zdobyć alkohol w swojej miejscowości byłoby to:

Uczniowie uważają, że młodzież w ich okolicy zdobywa alkohol w następujący sposób: kupują im starsi koledzy (58%), sami go sobie kupują (53%), proszą obcych ludzi pod sklepem o zakup (29%), podkradają go rodzicom z domu (16%) i w inny sposób (2%). 26% uczniów nie potrafiła udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Wyk. 62. Jak młodzież w Twojej okolicy może zdobyć alkohol?

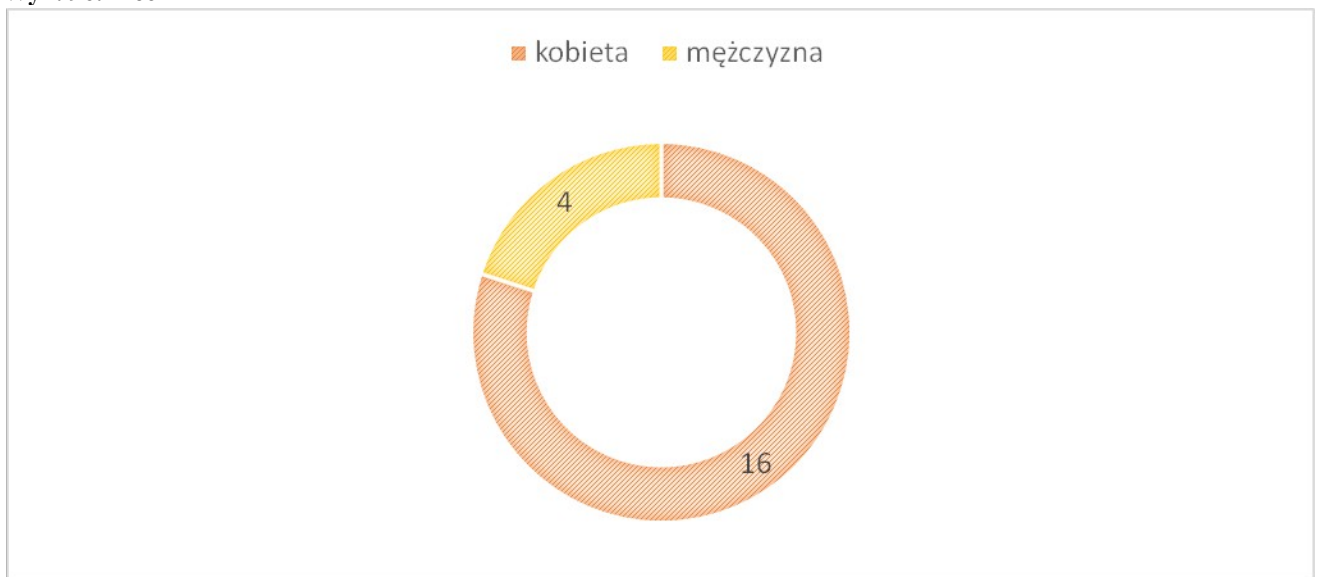
* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

4.1.3. Badania sprzedawców punktów sprzedaży alkoholu

W celu dokładniejszego zdiagnozowania problemu alkoholowego przeprowadzone zostało również badanie sprzedawców pracujących w punktach sprzedaży alkoholu. Ich wiedza jest niezwykle cenna ze względu na fakt, iż na co dzień są oni baczni obserwatorami rzeczywistości społecznej, w związku z tym są w stanie określić skalę występujących problemów związanych z uzależnieniami od substancji psychoaktywnych. W badaniu zdecydowaną większość stanowiły kobiety – 16 osób. W ankiecie wzięło udział również 4 mężczyzn.

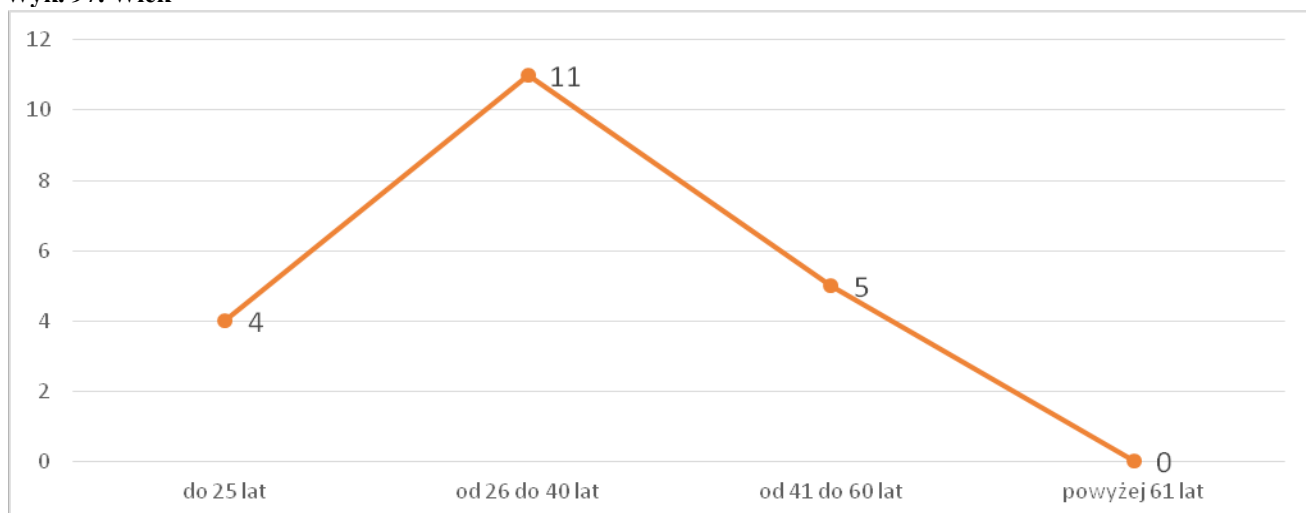
Ze względu na niewielką liczebność próby, wyniki zostały przedstawione w formie liczebności.

Wyk. 96. Płeć

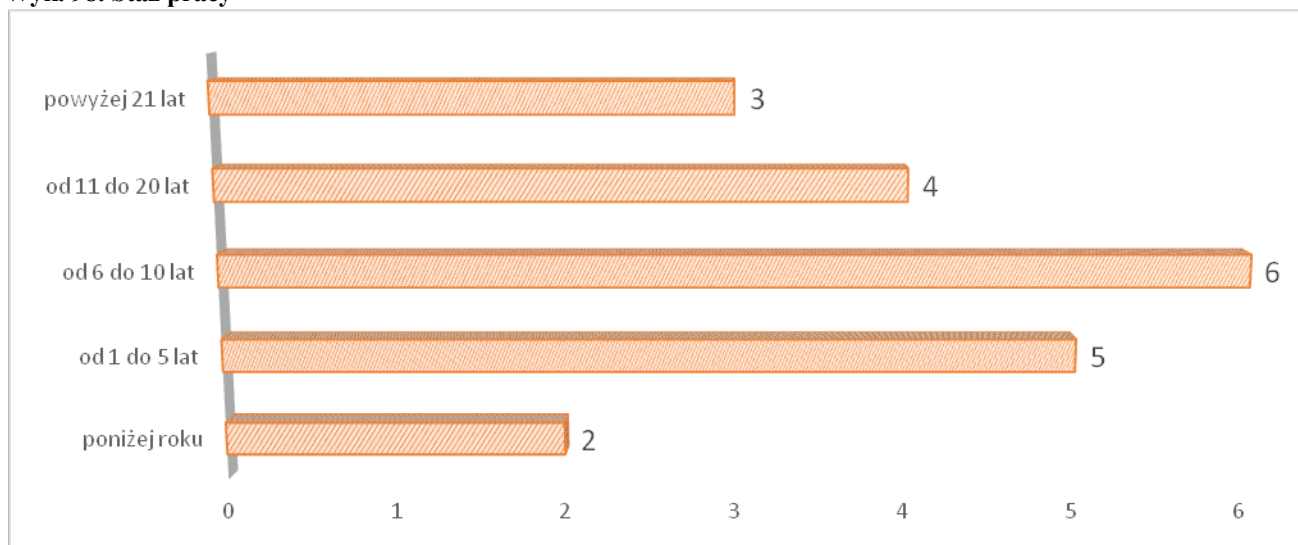
Najliczniejszą grupę osób tworzyli ankietowani w wieku 26 – 40 lat (11 osób). Pięciu respondentów znajdowało się w grupie 41 – 60 lat, zaś czterech sprzedawców nie miało więcej niż 25 lat.

Wyk. 97. Wiek

Sześciu sprzedawców pracuje w swoim zawodzie od 6 do 10 lat, pięć ankietowanych osób pracuje w tym zawodzie od 1 roku do 5 lat, cztery osoby posiadają od 11 do 20 lat doświadczenia zawodowego, zaś dwóch sprzedawców nie pracuje dłużej niż rok, a kolejne trzy osoby pracują w zawodzie powyżej 21 lat.

Wyk. 98. Staż pracy

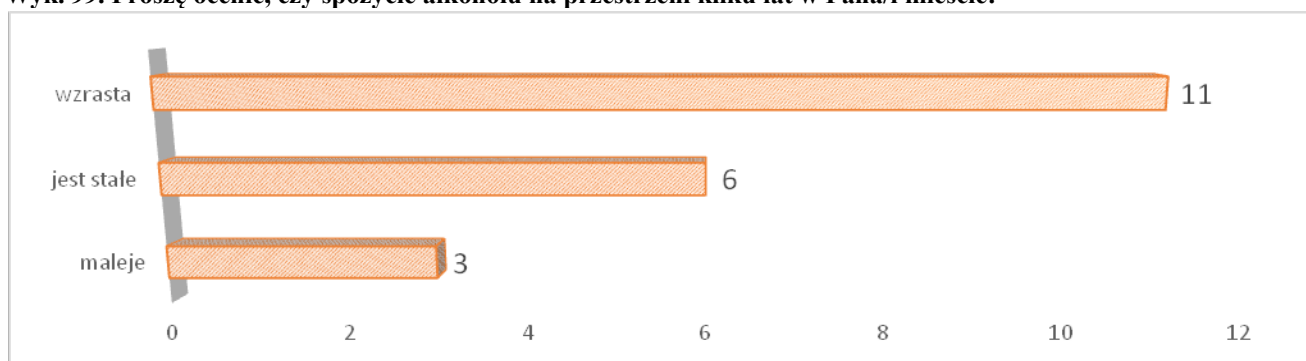

Problemy społeczne z perspektywy sprzedawców alkoholu

Pytania kierowane do tej grupy społecznej miały głównie na celu pogłębienie wiedzy z zakresu problematyki uzależnień od substancji psychoaktywnych w mieście oraz sprawdzenie, czy w Skierniewicach przestrzega się Ustawy o wychowaniu w trzeźwości.

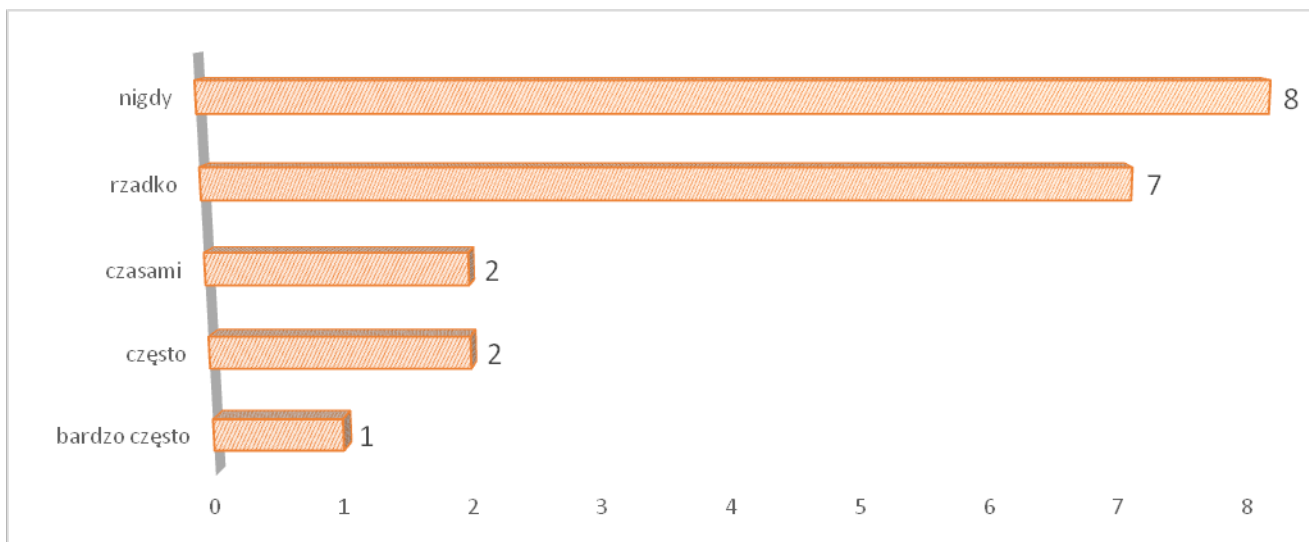
Na początek badanych zapytano, czy ich zdaniem, na przestrzeni ostatnich kilku lat, na terenie miasta zmieniła się skala spożycia alkoholu. Sześciu respondentów uważa, że obecnie spożywa się tyle samo alkoholu co kiedyś. Jedenaście osób sądzi, iż aktualnie pije się więcej niż dawniej, zaś trzech sprzedawców twierdzi, iż współcześnie pije się mniej niż kiedyś.

Wyk. 99. Proszę ocenić, czy spożycie alkoholu na przestrzeni kilku lat w Pana/i mieście:

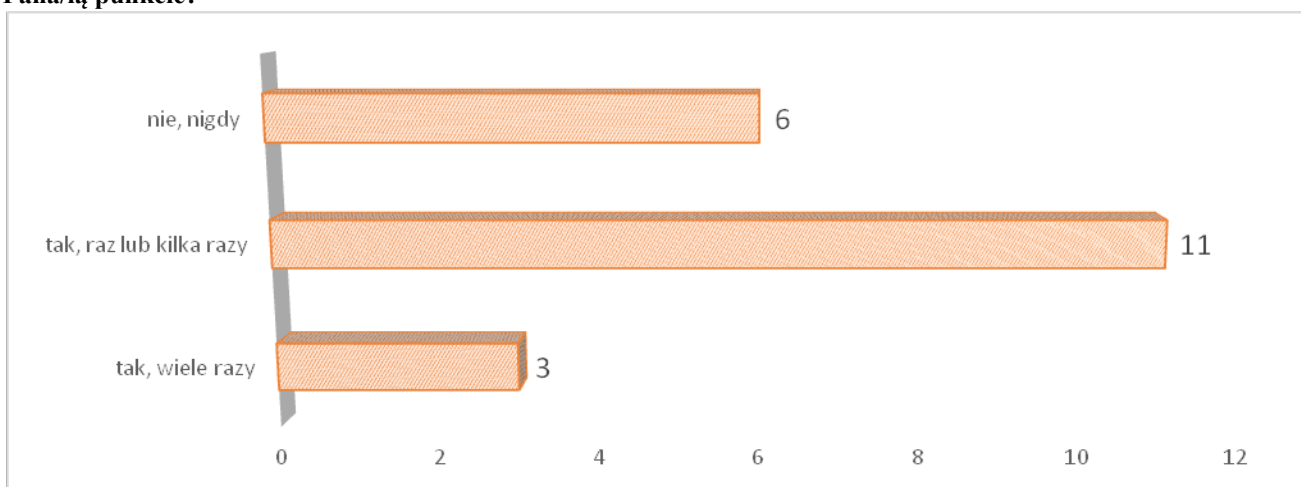
Kolejne pytania miały na celu sprawdzenie dostępności alkoholu dla osób nieletnich. W tym celu sprzedawców zapytano, jak często sprzedaje się alkohol osobom nieletnim na terenie Skierniewic. Ośmiu ankietowanych uważa, że na terenie miasta nigdy nie sprzedaje się alkoholu osobom nieletnim. Siedmiu sprzedawców uważa, że takie sytuacje zdarzają się rzadko, dwie osoby wskazały tutaj odpowiedź „czasami”, kolejne dwie zaznaczyły odpowiedź „często”, zaś jeden ankietowany uważa, iż tego typu sytuacje mają miejsce bardzo często.

Wyk. 100. Proszę ocenić, jak często zdarza się, że alkohol jest sprzedawany osobom niepełnoletnim w Pana/i mieście?

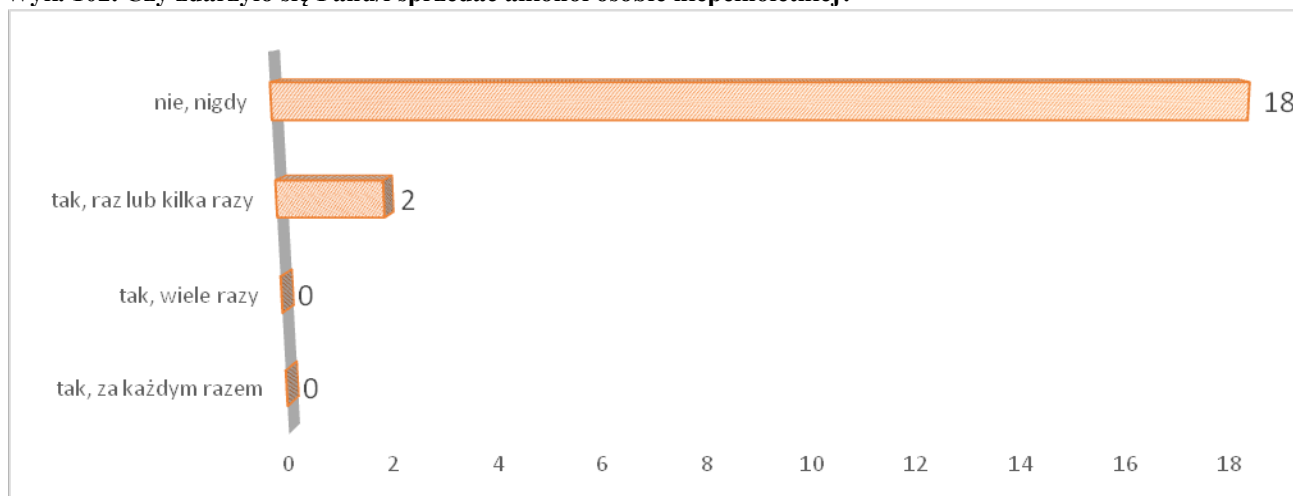
Większość sprzedawców przyznała także, że zdarzyło im się, iż osoba niepełnoletnia chciała kupić alkohol w obsługiwanym przez nich punkcie. Rzadko, tj. raz lub kilka razy, zdarzyło się to jedenastu sprzedawcom, a często, tj. wiele razy, taka sytuacja przytrafiła się trzem osobom. Kolejne sześć osób zadeklarowało, że nigdy nie spotkały się z takim zdarzeniem.

Wyk. 101. Czy zdarzyło się Panu/i, że osoba niepełnoletnia chciała kupić alkohol w obsługiwanym przez Pana/ią punkcie?

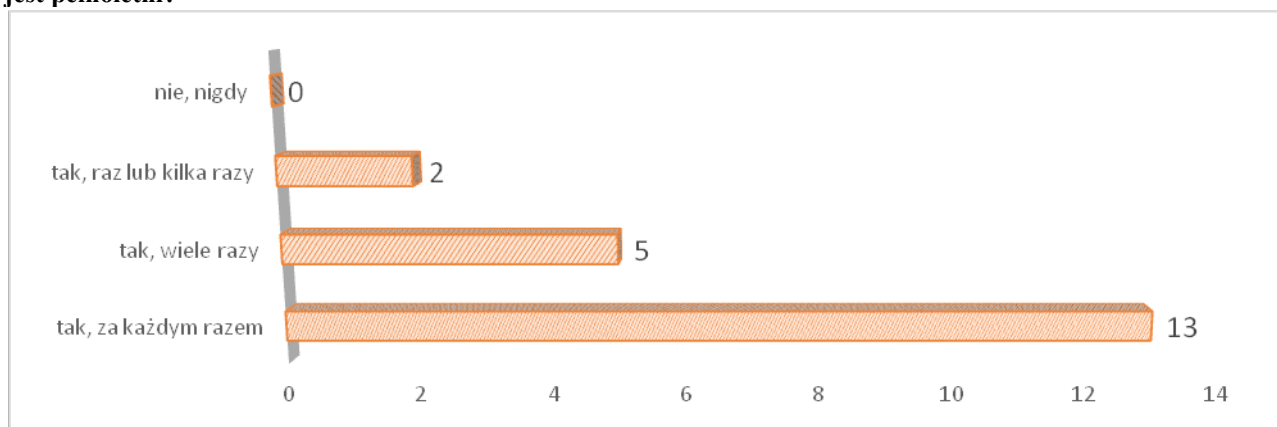
Osiemnastu ankietowanych nigdy nie sprzedało alkoholu osobie niepełnoletniej. Dwie osoby raz lub kilka razy sprzedały alkohol osobom nieletnim.

Wyk. 102. Czy zdarzyło się Panu/i sprzedać alkohol osobie niepełnoletniej?

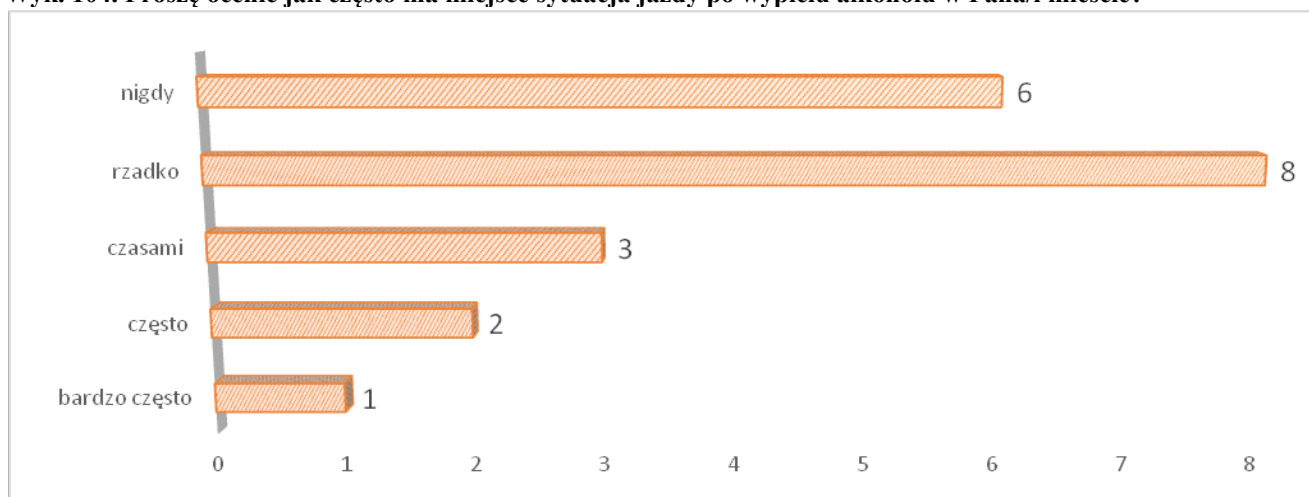
Wszyscy sprzedawcy stwierdzili, że pytają o dowód klienta, w sytuacji, gdy mają wątpliwości co do jego pełnoletności, choć nie wszyscy robią to za każdym razem. Należy przypomnieć, iż w takiej sytuacji sprzedawcy mają obowiązek sprawdzenia dokumentu potwierdzającego pełnoletność. Dwóch sprzedawców robiło to rzadko, tj. raz lub kilka razy, pięć osób sprawdzało dowód często, tj. wiele razy oraz trzynastu sprzedawców sprawdza dowód tożsamości za każdym razem, gdy ma wątpliwości.

Wyk. 103. Czy zdarzyło się Panu/i kiedykolwiek pytać o dowód osobisty klienta, nie mając pewności czy jest pełnoletni?

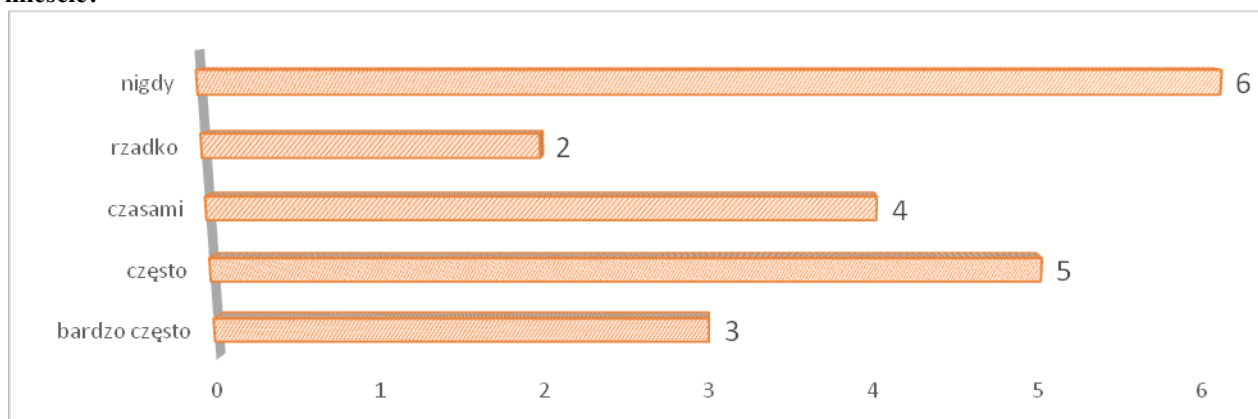
Ankietowanych zapytano, czy ich zdaniem w Skierniewicach zdarza się, że osoby znajdujące się pod wpływem alkoholu siadają za kierownicą. Sześć osób przyznało, że takie sytuacje nigdy nie mają miejsca. Zdaniem ośmiu osób zdarza się to rzadko, trzech sprzedawców uważa, że taka sytuacja ma miejsce czasami. Dodatkowo dwóch ankietowanych uważa, że do tego typu sytuacji dochodzi często, zaś jedna osoba twierdzi, iż zdarza się to bardzo często.

Wyk. 104. Proszę ocenić jak często ma miejsce sytuacja jazdy po wypiciu alkoholu w Pana/i mieście?

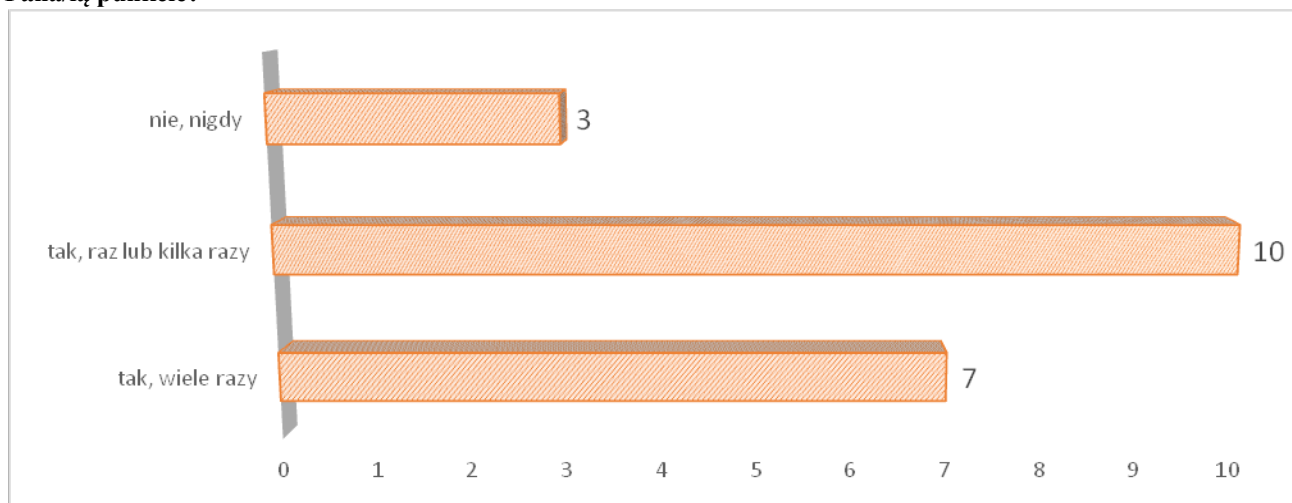
Sprzedż alkoholu osobom nietrzeźwym jest niezgodna z Ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Ankietowanych zapytano, czy ich zdaniem, w mieście sprzedaje się alkohol osobom znajdującym się pod wpływem alkoholu. Sześć osób sądzi, iż nie sprzedaje się alkoholu takim klientom. Kolejnych dwóch sprzedawców uważa, że taka sytuacja zdarza się rzadko, cztery osoby wskazały odpowiedź „czasami”, pięciu sprzedawców uważa, że takie sytuacje mogą zdarzać się często, a trzy osoby uważają, iż dzieje się to bardzo często.

Wyk. 105. Proszę ocenić jak często zdarza się, że alkohol jest sprzedawany osobom nietrzeźwym w Pana/i mieście?

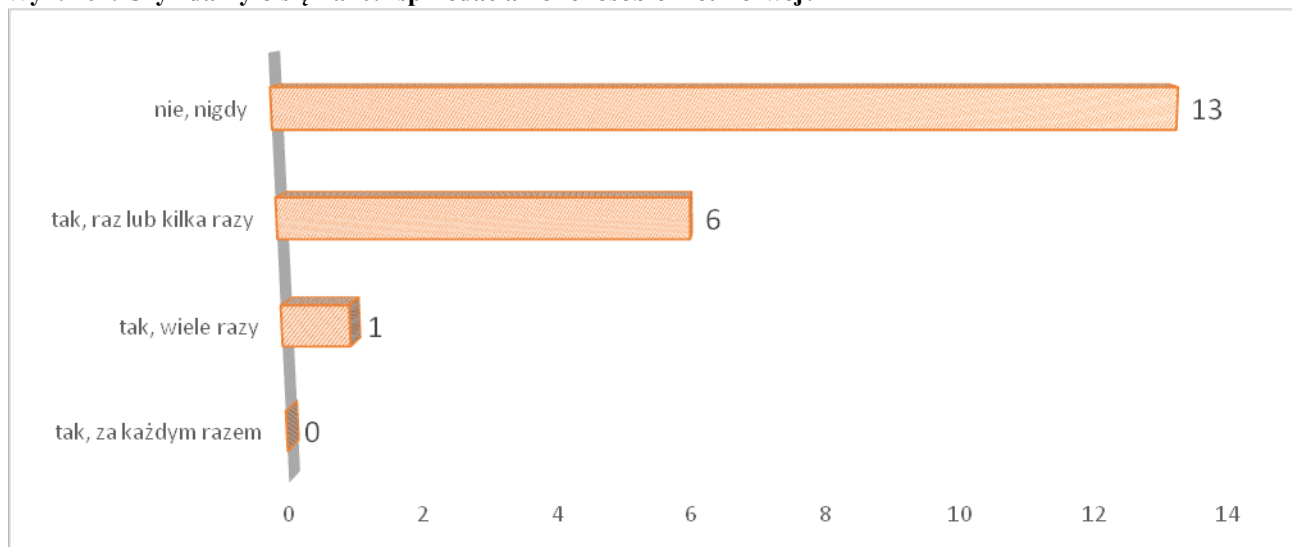
Praktycznie wszyscy ankietowani, tj. 17 osób, przyznali, iż zdarzyło im się, że osoba nietrzeźwa próbowała kupić u nich alkohol. Dziesięciu sprzedawcom sytuacja taka przytrafiła się raz lub kilka razy, zaś siedmiu osobom zdarzało się to wiele razy.

Wyk. 106. Czy zdarzyło się Panu/i, że osoba nietrzeźwa próbowała kupić alkohol w obsługiwanym przez Pana/ią punkcie?

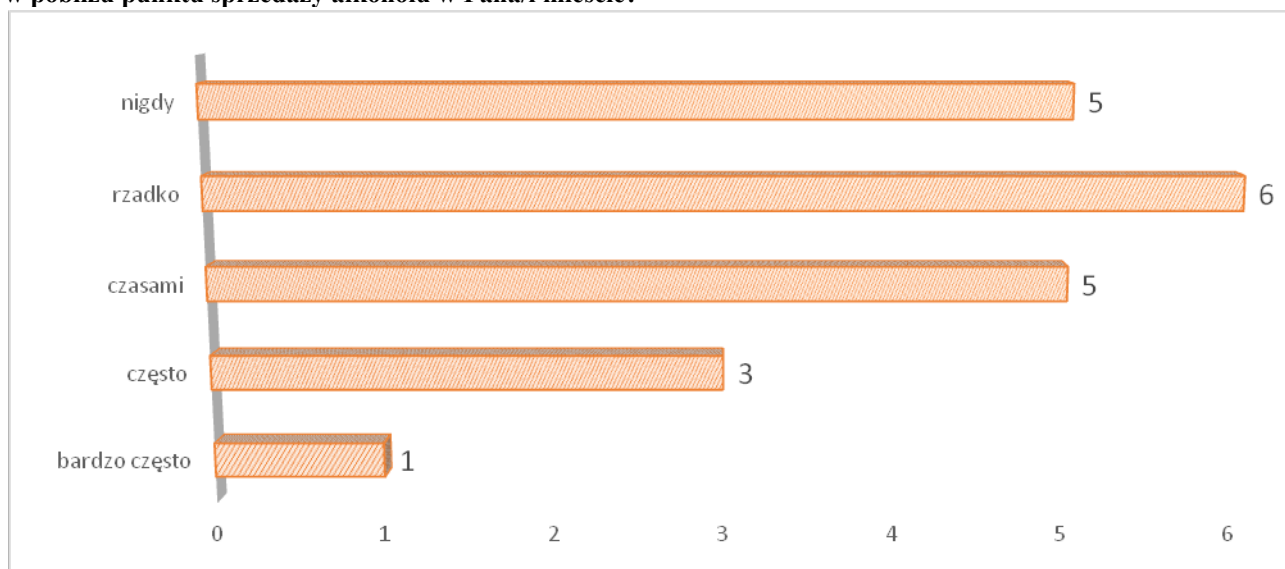
Większość badanych nie sprzedała nigdy alkoholu osobie nietrzeźwej – taką odpowiedź wskazało 13 osób. Sześciu sprzedawcom zdarzyło się to raz lub kilka razy, a jednej osobie zdarzało się to wiele razy.

Wyk. 107. Czy zdarzyło się Panu/i sprzedać alkohol osobie nietrzeźwej?

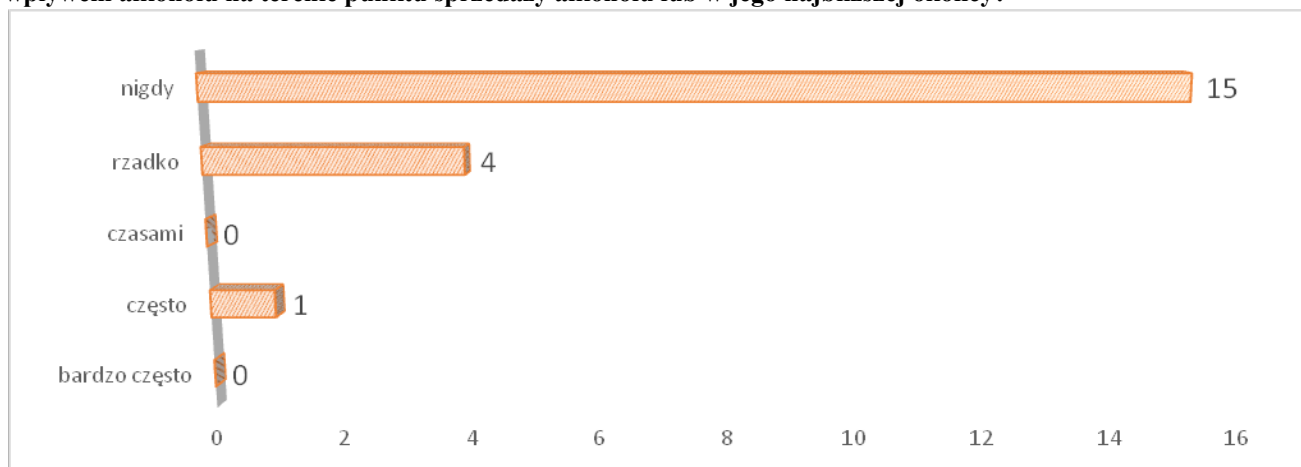
Klienci nie mogą spożywać alkoholu na terenie sklepu lub w jego najbliższej okolicy. Pięciu sprzedawców przyznało, że w Skierniewicach klienci nigdy nie spożywają alkoholu na terenie punktu sprzedaży. Zdaniem sześciu osób taka sytuacja ma miejsce rzadko, pięć osób wskazało odpowiedź „czasami”, trzy osoby uważają, że zdarza się to często, a jeden sprzedawca twierdzi, że takie sytuacje mają miejsce bardzo często.

Wyk. 108. Proszę ocenić, jak często zdarza się sytuacja, że klienci sklepu spożywają alkohol na terenie lub w pobliżu punktu sprzedaży alkoholu w Pana/i mieście?

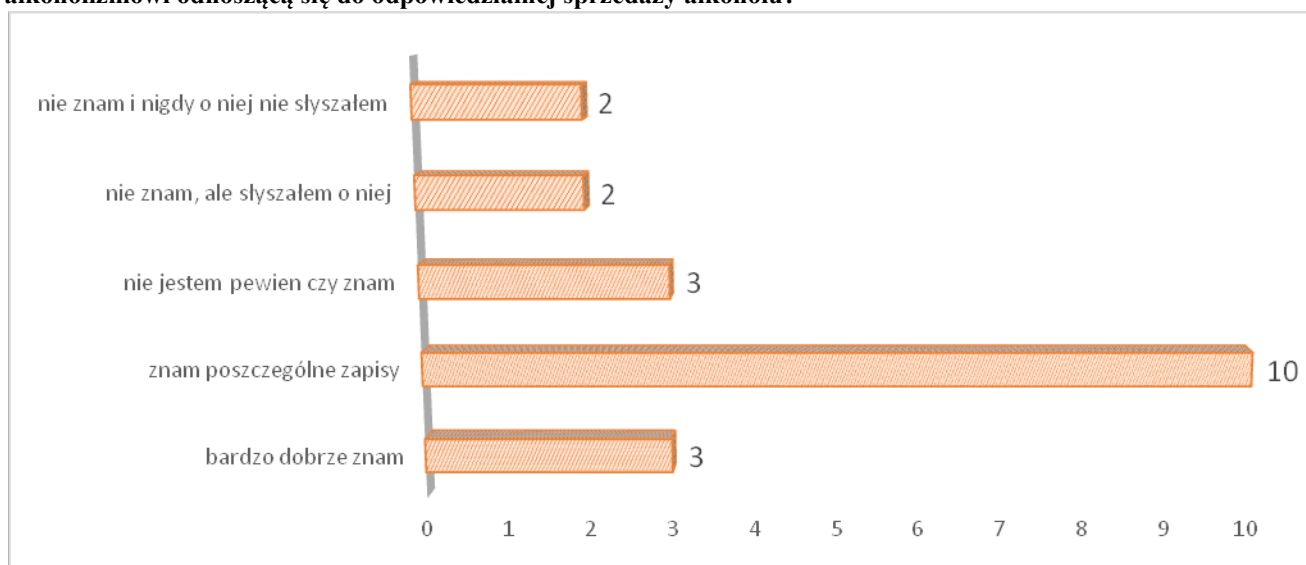
Większość ankietowanych, tj. 15 osób, nie musiało nigdy wzywać policji z powodu zakłócania porządku przez osoby nietrzeźwe, które znajdowały się na terenie punktu sprzedaży alkoholu. Czterem osobom zdarzało się to, ale rzadko, a jednej osobie przytrafia się to często.

Wyk. 109. Jak często zdarza się Panu/i wzywać policję z powodu zakłócania porządku przez osobę pod wpływem alkoholu na terenie punktu sprzedaży alkoholu lub w jego najbliższej okolicy?

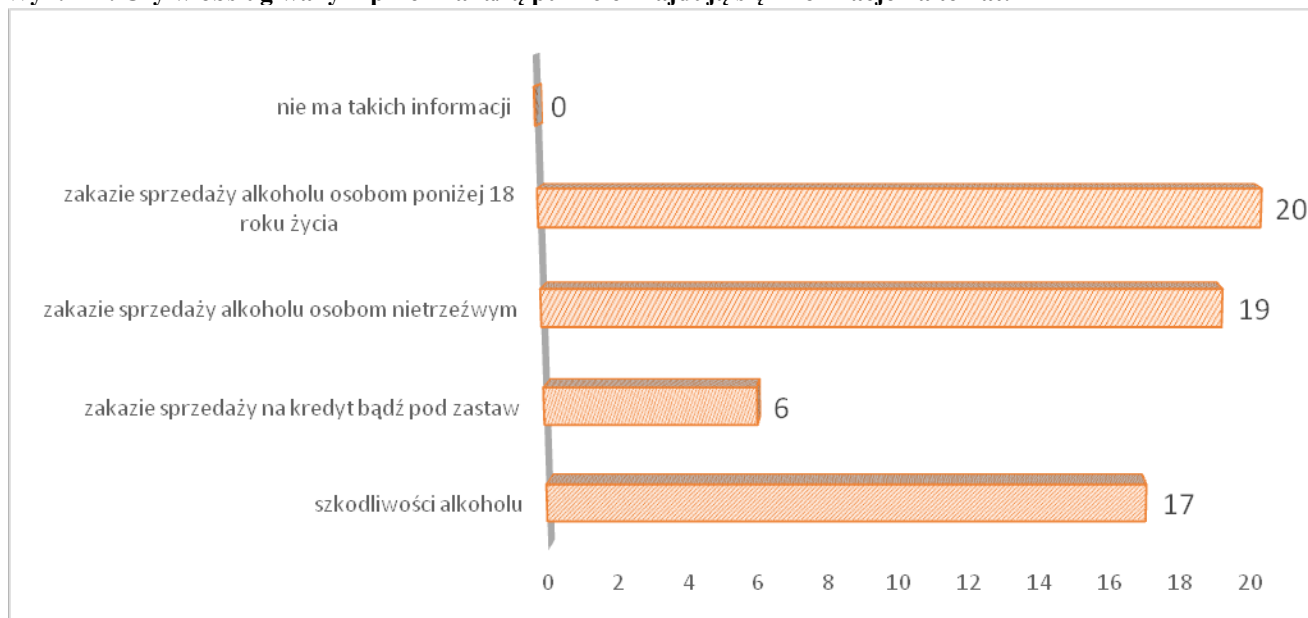
Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi to podstawowy dokument, na którym opiera się sprzedaż wyrobów alkoholowych. Trzy osoby przyznały, że znają bardzo dobrze treść tej ustawy. Dziesięć osób sądzi, iż zna poszczególne zapisy ustawy, zaś trzech sprzedawców nie było pewnych, czy znają treść ustawy. Dwóch ankietowanych nie zna ustawy, ale słyszeli o niej, zaś kolejne dwie osoby w ogóle nie słyszały nigdy o tej ustawie oraz jej nie znają.

Wyk. 110. Czy zna Pan/i ustawę z dnia 26 X 1982 r. o Wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi odnoszącą się do odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu?

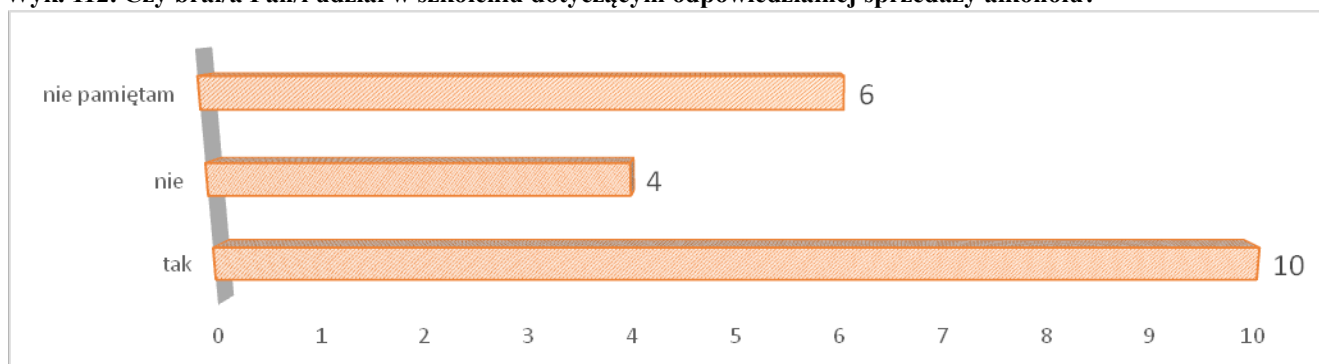
Zgodnie ze wspomnianą ustawą, w punkcie sprzedaży alkoholu muszą znajdować się tabliczki informujące między innymi o szkodliwości alkoholu, czy też zakazie sprzedaży osobom nietrzeźwym i nieletnim. Jak wynika ze zgromadzonego materiału badawczego, 20 sprzedawców przyznało, iż w ich sklepach znajdują się tabliczki informujące o zakazie sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia. 19 osób posiada w sklepie informacje o zakazie sprzedaży alkoholu osobom nietrzeźwym, a w 17 punktach widnieje informacja o szkodliwości alkoholu. Dodatkowo w sześciu sklepach pojawiają się informacje o zakazie sprzedaży na kredyt lub pod zastaw.

Wyk. 111. Czy w obsługiwanym przez Pana/ią punkcie znajdują się informacje na temat:

Szkolenia dotyczące odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu powinni przejść wszyscy pracownicy przed rozpoczęciem pracy. 10 sprzedawców przyznało, iż brało udział w takim szkoleniu. Cztery osoby nigdy nie zostały przeszkolone, a kolejnych sześciu ankietowanych nie pamięta, czy brało udział w szkoleniu.

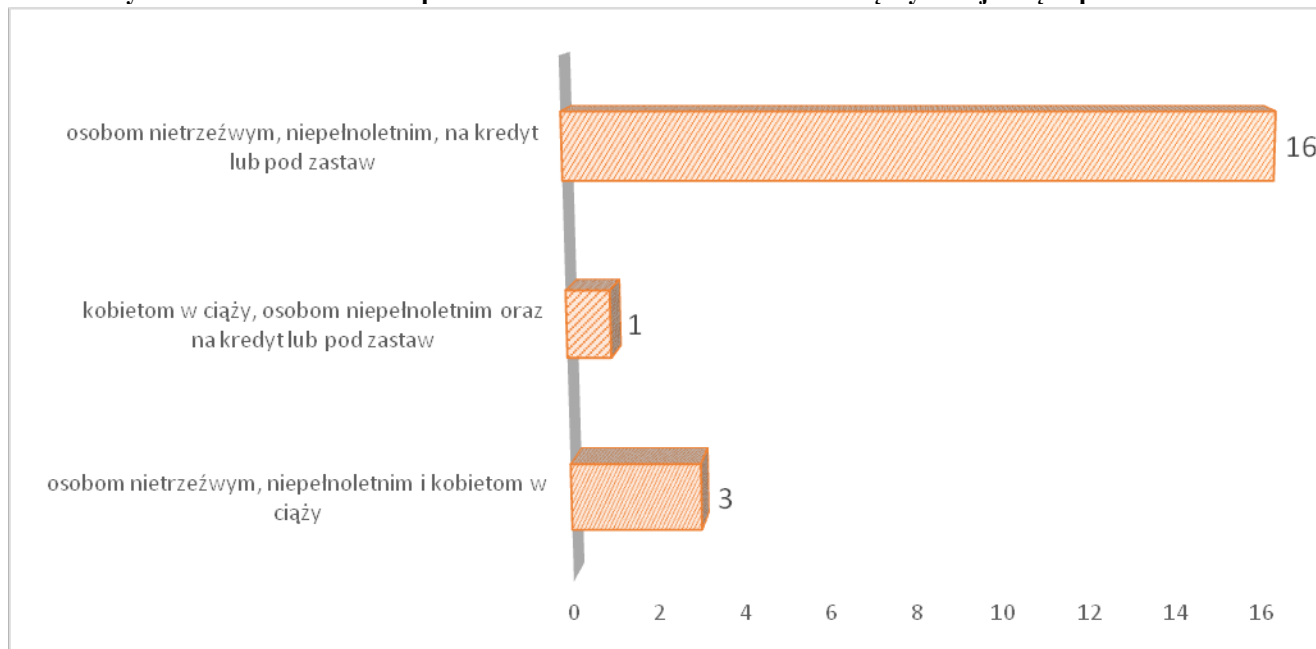
Wyk. 112. Czy brał/a Pan/i udział w szkoleniu dotyczącym odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu?

Ankietowanych zapytano też, komu zabrania się sprzedaży i podawania alkoholu według ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Poprawnej odpowiedzi udzieliło większość respondentów – tj. 16 osób. Jedna osoba sądzi, iż nie można sprzedawać alkoholu kobietom w ciąży, osobom nieletnim oraz na kredyt lub pod zastaw, a kolejnych trzech sprzedawców zaznaczyło, iż alkoholu nie można podawać osobom

nietrzeźwym, niepełnoletnim i kobietom w ciąży. Tej ostatniej grupie zgodnie z ustawą można sprzedać alkohol.

Wyk. 113. Komu zabrania się sprzedaży i podawania napojów alkoholowych według ustawy z dnia 26 X 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi? Proszę wybrać jedną odpowiedź.

4.1.4. Dane pochodzące z badań ankietowych uzupełniono o dane na temat funkcjonowania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, Zespołu Interdyscyplinarnego i Policji.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Działania	2018 r.	2017 r.
Liczba posiedzeń	50	50
Liczba wniosków o podjęcie działań motywujących	115	145
	26 od rodzin	44 od rodzin
	6 KMP	9 KMP
	8 MOPR	18 MOPR
	51 Zespół Interdyscyplinarny	52 Zespół Interdyscyplinarny
	7 Sąd Rejonowy	11 Sąd Rejonowy
	17 Prokuratura	11 Prokuratura
Liczba osób, z którymi przeprowadzono rozmowy	89 osób uzależnionych	111 osób uzależnionych
	26 członków rodzin tych osób	34 członków rodzin tych osób
Czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w placówce	wobec 81 osób	wobec 145 osób

leczenia uzależniania od alkoholu				
Liczba skierowanych do biegłych sądowych/ wydanych opinii	81/39 otrzymało opinię		79/40 otrzymało opinię	
Liczba wniosków do Sądu o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	49		69	
Liczba osób zmotywowanych do dobrowolnego leczenia odwykowego w systemie otwartym poprzez:	48	24- terapia w poradni leczenia uzależnień	53	
		21 - Rodzinny Klubu Abstynenta „Ametyst”		9 -Stowarzyszenie Rozwoju Rodziny FOCUS
		3 - Grupa AA		21 - Rodzinny Klubu Abstynenta „Ametyst”
			12- Grupa AA	
Liczba kontroli w punktach sprzedaży	9		24	
Liczba szkoleń MKRPA/ liczba osób przeszkolonych	3/8		1/9	
Liczba złożonych wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych/ zaopiniowanych pozytywnie (zgodnie z art.18 ust.3a ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi)	46 /46		51/51	
	34 sklepy	12 gastronomia	37 sklepy	
			14 gastronomia	

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w 2018 r. z powodu przemocy w rodzinie objął pomocą i wsparciem 82 rodziny, w których było 210 osób. W stosunku do danych z roku 2017 zwiększyła się liczba rodzin dotkniętych problemem przemocy o 12.

Z powodu alkoholizmu pomocą objęto 157 rodzin, w których było 254 osób. W stosunku do danych z roku 2017 liczba rodzin dotkniętych problemem alkoholizmu zmniejszyła się o 27, a w stosunku do roku 2016 zmniejszyła się o 46.

Zespół Interdyscyplinarny

W 2018 r. wzrosła liczba Niebieskich Kart, które wpłynęły do Zespołu Interdyscyplinarnego działającego w strukturach MOPR. W porównaniu do 2017 r., gdzie liczba tych kart wyniosła 99, w 2018 r. wynosiła 116. Przeważająca liczba Niebieskich Kart - 104 – była założona podczas interwencji domowych Policji, 6 Niebieskich Kart założyli w rodzinach pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Skierniewicach, 4 Niebieskie Karty zostały założone przez pracowników przychodni lekarskich, a 2 przez pedagoga szkolnego. W 2018 r. podjęto decyzję o zamknięciu procedury Niebieskiej Karty w 134 rodzinach, w których stwierdzono, że zjawisko przemocy już nie występuje.

Komenda Miejska Policji w Skierniewicach podejmowała działania na rzecz

nietrzeźwości:

w 2018

- zatrzymano 266 nietrzeźwych kierowców,
- doszło do 41 zdarzeń drogowych spowodowanych przez kierujących pod wpływem alkoholu, w tym 8 wypadków i 33 kolizji,
- 21 nietrzeźwych osób nieletnich zatrzymano, odwieziono do domów rodzinnych,
- 251 osób nietrzeźwych zatrzymano w celu wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych,
- przeprowadzono 1 interwencję wobec naruszeń warunków sprzedaży alkoholu,
- przeprowadzono 855 interwencji wobec zakłóceń porządku publicznego,

w 2017

- zatrzymano 226 nietrzeźwych kierowców,
- doszło do 38 zdarzeń drogowych spowodowanych przez kierujących pod wpływem alkoholu,
- 27 nietrzeźwych osób nieletnich zatrzymano, odwieziono do domów rodzinnych,
- 226 osób nietrzeźwych zatrzymano w celu wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych,
- przeprowadzono 3 interwencje policji wobec naruszeń warunków sprzedaży alkoholu, gdzie w 1 przypadku wszczęto postępowanie sprawdzające a w 2 przygotowawcze.

5. Ocena zasobów mających zastosowanie w działaniach z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

5.1 Podmioty wykonujące działalność leczniczą

5.1.1 Podstawowa Opieka Zdrowotna

W ramach podstawowej opieki zdrowotnej (POZ) udzielane są świadczenia zdrowotne profilaktyczne, diagnostyczne, lecznicze, rehabilitacyjne oraz pielęgnacyjne z zakresu medycyny ogólnej, rodzinnej, chorób wewnętrznych i pediatrii. Usługi te realizowane są w ramach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej przez lekarza POZ, pielęgniarkę POZ, położną POZ oraz higienistkę/pielęgniarkę szkolną w środowisku nauczania i wychowania. Ponadto w ramach POZ udzielane są świadczenia nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej oraz transportu sanitarnego.

W Mieście Skierniewice świadczenia lekarza podstawowej opieki zdrowotnej udzielane są przez 10 podmiotów leczniczych w 12 lokalizacjach. Wykaz tych podmiotów wraz z danymi adresowymi przedstawiono w poniższej tabeli.

L.p.	Podmiot leczniczy	Adres
1.	Centrum Medyczne Ogrodowa OMC spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa	96-100 Skierniewice, Ogrodowa 21/23 96-100 Skierniewice, Narcyzowa 3
2.	KA -MED Spółka cywilna M.M. Jastrzębscy, M. Klemba - Borek, L. Diks, J. Śliwińska	96-100 Skierniewice, Armii Krajowej 33
3.	MEDYK Sp. z o. o.	96-100 Skierniewice, Henryka Sienkiewicza 1
4.	NZOZ Przychodnia Medycyny Rodzinnej "WIDOK" Spółka Jawna Maciej Pigoń Maria Stebel	96-100 Skierniewice, Melchiora Wańkowicza 7
5.	FAGMET Sp. z o. o.	96-100 Skierniewice, Sobieskiego 29
6.	NZOZ JUDYTA Sp. z o. o.	96-100 Skierniewice, Reymonta 16 96-100 Skierniewice, W. Orkana 6D/E/F
7.	Praktyka Lekarzy "KOPERNIK" JACEK NAPIÓRKOWSKI SPÓŁKA JAWNA	96-100 Skierniewice, Mikołaja Kopernika 9a
8.	Ambulatorium - Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Jednostki Wojskowej Nr 4159	96-100 Skierniewice, Kilińskiego 27
9.	PRZYCHODNIA RAWKA s.c. A. Kozłowska, P. Tokarzewski	96-100 Skierniewice, S. Domarasiewicza 3/5
10	Wojewódzki Szpital Zespolony im. Stanisława Rybickiego w Skierniewicach (Nocna i Świąteczna Opieka Zdrowotna)	96-100 Skierniewice, Jana III Sobieskiego 4

5.1.2. Opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień

Świadczenia w rodzaju opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień udzielane są w warunkach stacjonarnych, dziennych oraz ambulatoryjnych. W Mieście Skierniewice świadczenia tego rodzaju udzielane są wyłącznie w trybie ambulatoryjnym przez 8 podmiotów leczniczych.

L.p.	Podmiot udzielający świadczeń	Jednostka organizacyjna	Komórka organizacyjna	Umowa z NFZ
1	Centrum Medyczne Ogrodowa OMC spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa	Centrum Medyczne Ogrodowa 96-100 Skierniewice ul. Ogrodowa 21/23	Poradnia zdrowia psychicznego	Nie
2.	Wojewódzki Szpital Zespolony im. Stanisława Rybickiego w Skierniewicach	Poradnia specjalistyczna 96-100 Skierniewice ul. Wita Stwosza 1	Poradnia zdrowia psychicznego	Tak
		Poradnia specjalistyczna 96-100 Skierniewice ul. Jana III Sobieskiego 4	Poradnia leczenia uzależnień	Tak
3.	MEDYK Sp. z o.o.	Przychodnia Lekarska MEDYK 96-100 Skierniewice ul. H. Sienkiewicza 1	Poradnia zdrowia psychicznego	Tak
			Poradnia psychologiczna	Nie
4.	NZOZ Przychodnia Medycyny Rodzinnej "WIDOK" Spółka Jawna Maciej Pigoń Maria Stebel	Przychodnia "WIDOK" 96-100 Skierniewice ul. M. Wańkowicza 7	Poradnia zdrowia psychicznego	Nie
			Poradnia psychologiczna	Nie
5.	FAGMET Sp. z o. o.	Przychodnia Lekarska "ESKULAP" 96-100 Skierniewice ul. Sobieskiego 29	Poradnia zdrowia psychicznego	Tak
			Poradnia psychologiczna	Tak
			Poradnia psychologiczna dla dzieci	Tak
			Poradnia terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia	Nie
6.	NZOZ JUDYTA Sp. z o. o.	Przychodnia 96-100 Skierniewice ul. Reymonta 16	Poradnia psychologiczna	Nie
		Przychodnia - filia 96-100 Skierniewice ul. W. Orkana 6D/E/F	Poradnia psychologiczna	Nie
7.	BIZNES PARTNER Sp. z o. o.	NZOZ Biznes Partner Med 96-100 Skierniewice ul. Mikołaja Kopernika 9a	Poradnia zdrowia psychicznego	Nie
			Poradnia psychologiczna	Nie
8.	Stowarzyszenie Rodziców i Opiekunów Dzieci Niepełnosprawnych	NZOZ Ośrodek Opiekuńczo-Rehabilitacyjny Dla Dzieci Niepełnosprawnych	Poradnia zdrowia psychicznego	Nie

"Wspólna Troska"	96-100 Skierniewice ul. Stefana Batorego 64H	Poradnia zdrowia psychicznego dla dzieci	Nie
------------------	---	---	-----

Spośród wyżej wymienionych podmiotów 3 posiadają umowę z NFZ na udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej i są to:

Wojewódzki Szpital Zespolony, który realizował świadczenia w ramach dwóch poradni:

Poradnia Zdrowia Psychicznego ul. Wita Stwosza 1, 96-100 Skierniewice, gdzie pracuje dwóch psychologów i dwóch psychiatrów. Przyjęcia do psychologa odbywają się ze skierowaniem lekarskim, a przyjęcia do psychiatry odbywają się bez skierowania. Pacjent zobowiązany jest do podania numeru PESEL. Poradnia pracuje 5 dni w tygodniu.

W 2018 roku w poradni leczonych było 1 203 pacjentów (w 2017 roku – 1 253 pacjentów). Ogółem udzielono 3 832 porady (w 2017 – 4 110). U pacjentów, którzy zgłaszają się do poradni, przeważają szeroko pojęte zaburzenia depresyjne, łącznie z zaburzeniami lękowymi i nerwicowymi.

Poradnia Leczenia Uzależnień ul. Jana III Sobieskiego 4 (pawilon C, wejście od strony Al. Rataja). Rejestracja do poradni odbywa się **bez skierowania** lekarskiego. Pacjent zobowiązany jest do podania numeru PESEL. Istnieje możliwość rejestracji telefonicznej. Poradnia współpracuje z ruchami samopomocowymi: Klub Abstynenta „Ametyst”, kuratorzy sądowi, ośrodki pomocy rodzinie.

	2017	2018
Liczba leczonych ogółem	421	333
Liczba udzielonych porad	1912 w tym: lekarz 241 terapeuta 1671	1833 w tym: lekarz 258 terapeuta 1575
Lekarze psychiatry pracujący w poradni	1	1
Specjaliści terapii uzależnień	3	3
Pielęgniarka pracująca w poradni	1	1
Inny personel udzielający porad	0	0
Liczba dni pracy poradni w tygodniu	5	5

Niepublicznych Zakładach Opieki Zdrowotnej Medyk Spółka z o.o.

Poradnia Zdrowia Psychicznego, ul. Sienkiewicza 1, 96-100 Skierniewice. W poradni porad udzielają: 1 lekarz specjalista psychiatra, 2 psychologów klinicznych, 1 psychoterapeuta. Czas oczekiwania na pierwszą wizytę u lekarza psychiatry wynosi ok. 5 miesięcy, a u psychologa ok. 1 miesiąca.

	2017	2018
Liczba porad ogółem	2726	3126
W tym :		
lekarskie	1835	1883
psychologa	601	941
psychoterapeuty	290	302
Liczba pacjentów	740	781

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Lekarska "Eskulap",

ul. Jana III Sobieskiego 29, 96-100 Skierniewice

W roku 2018 r. przychodnia realizowała świadczenia w ramach dwóch poradni, które posiadały i nadal posiadają umowy z NFZ. Są to:

Poradnia Zdrowia Psychicznego (PZP) i Poradnia Psychologiczna. W ramach PZP przyjmują lekarze psychiatry i psychoterapeuci (psychologowie), a w ramach poradni psychologicznej tylko psychoterapeuci (psychologowie). W roku 2018 r. w PZP przyjmował 1 psychiatra i 4 psychoterapeutów, w ramach Poradni Psychologicznej - 4 psychoterapeutów. Liczba przyjęć uzależniona jest od wysokości umowy z NFZ, a w przypadku PZP również od dostępności lekarza. W ramach obu poradni, większość kontraktów z NFZ realizowana była przez psychoterapeutów. W ramach poradni psychologicznej przyjmowane są także dzieci i młodzież, ponieważ jedna z psychoterapeutek jest z wykształcenia również pedagogiem i specjalizuje się w psychoterapii dzieci i młodzieży.

Obecny czas oczekiwania na wizytę u lekarza psychiatry wynosi ok. 3 miesięcy, a do psychologa – 6-8 miesięcy i ze względu na niedoszacowane limity z NFZ, będzie się wydłużał.

W 2018 r. w ramach PZP udzielono 292 porady dla ok. 100 osób - psychiatra, 400 porad dla około 50 osób – psychologowie (proces terapeutyczny dla 1 pacjenta u psychologa to zawsze minimum około 10 spotkań).

W ramach poradni psychologicznej w 2018 r. psychologowie zrealizowali 802 porady dla ok. 100 osób (kontrakt z NFZ obowiązywał od 1 lipca 2018 roku). Większość pomocy

udzielano w postaci regularnej, cotygodniowej psychoterapii, prowadzonej przez specjalistów z uznanymi przez NFZ kompetencjami w tym zakresie. Wg szacunków przychodni, w 2019 roku poradnie mogą udzielić 1 600 - 1 800 porad dla 200 osób.

Na rynku prywatnym świadczenia w omawianym rodzaju udzielane są dodatkowo przez 10 lekarzy specjalistów w dziedzinie psychiatrii w ramach indywidualnych praktyk.

5.2 Zasoby Miasta Skierniewice oraz jednostek podległych/współpracujących

Wśród zasobów mających zastosowanie w działaniach z zakresu profilaktyki alkoholowej, a także w udzielaniu wsparcia i opieki wobec osób z zaburzeniami psychicznymi i zaburzeniami zachowania spowodowanymi używaniem alkoholu, wymienić należy:

- Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Szkoły i placówki oświatowe na terenie miasta,
- Komendę Miejską Policji w Skierniewicach,
- Straż Miejską.

5.3 Organizacje pozarządowe

5.3.1 Statutowo działające w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

a) Skierniewickie Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich AMETYST, ul. Kozińskiego 3, 96-100 Skierniewice:

Główne cele wynikające ze statutu: zmniejszanie rozmiaru aktualnie istniejących problemów związanych z nadmiernym nadużywaniem alkoholu (uzależnieniem) i przemocą w rodzinie, kompleksowa opieka specjalistyczna nad rodzinami z dysfunkcjami wychowawczymi, zwiększenie stabilności i bezpieczeństwa środowiska rodzinnego, obniżenie śmiertelności i ryzyka zachorowań, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, rehabilitacja społeczna osób uzależnionych i ich rodzin, rozwój profilaktyki i przeciwdziałanie przestępczości wśród dzieci i młodzieży, poprawa bezpieczeństwa mieszkańców Skierniewic.

b) Stowarzyszenie Rozwoju Rodziny FOCUS, ul. Sosnowa 93, 96-100 Skierniewice:

Główne cele wynikające ze statutu: niesienie wszechstronnej pomocy ludziom uzależnionym w kształtowaniu własnego rozwoju osobistego i rodzinnego w środowisku, podejmowanie działań naprawczych wobec osób stosujących przemoc, w szczególności przemoc w rodzinie oraz udzielanie pomocy członkom rodzin dotkniętych przemocą.

5.3.2 Prowadzące Placówki wsparcia dziennego

a) Fundacja „Dziecięcy Uśmiech” Aleja Niepodległości 4 nr 8, 96-100 Skierniewice

b) Polski Komitet Pomocy Społecznej Aleja Niepodległości 4 nr 1/2, 96-100 Skierniewice

c) Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy ul. Rybickiego 6, 96-100

Skierniewice

(stan na dzień 30.09.2019 r.)

Nazwa placówki	Forma placówki	Organizacja pozarządowa prowadząca placówkę	Adres placówki	Liczba miejsc
Świetlica im. Janusza Korczaka w ZSSO w Skierniewicach	opiekuńcza	Fundacja „Dziecięcy Uśmiech” 96-100 Skierniewice Aleja Niepodległości 4 nr 8	96-100 Skierniewice, ul. M. Konopnickiej 5	20
Świetlica profilaktyczno - środowiskowa	specjalistyczna	Polski Komitet Pomocy Społecznej 96-100 Skierniewice Aleja Niepodległości 4 nr 1/2	96-100 Skierniewice, Aleja Niepodległości 4 nr 1/2	20
Środowiskowe Ognisko Wychowawcze	opiekuńcza	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy 96-100 Skierniewice ul. Rybickiego 6	96-100 Skierniewice ul. Rybickiego 6	255
Świetlica Opiekuńczo – Wychowawcza	opiekuńcza		96-100 Skierniewice ul. Rybickiego 6	
Świetlica Opiekuńczo – Wychowawcza „Akademia Dziecięcej i Młodzieżowej Aktywności” przy SP Nr 1	opiekuńcza		96-100 Skierniewice ul. Sienkiewicza 14	
Świetlica Opiekuńczo – Wychowawcza „Akademia Dziecięcej i Młodzieżowej Aktywności” przy SP Nr 4	opiekuńcza		96-100 Skierniewice ul. Jasna 30	
Świetlica Opiekuńczo – Wychowawcza „Akademia Dziecięcej i Młodzieżowej Aktywności” przy SP Nr 4	opiekuńcza		96-100 Skierniewice ul. Szarych Szeregów 6	
Świetlica Opiekuńczo – Wychowawcza „Akademia Dziecięcej i Młodzieżowej Aktywności” przy SP Nr 7	opiekuńcza		96-100 Skierniewice ul. Św. Maksymiliana Kolbe 30	
Świetlica Opiekuńczo – Wychowawcza „Akademia Dziecięcej i Młodzieżowej Aktywności” przy SP Nr 5	opiekuńcza		96-100 Skierniewice, ul. M. Konopnickiej 5	
Świetlica Opiekuńczo – Wychowawcza „Akademia Dziecięcej i Młodzieżowej Aktywności” przy SP Nr 9	opiekuńcza		96-100 Skierniewice, ul. Tetmajera 7	
„Świetlica integracyjna dla dzieci pochodzenia romskiego” przy SP Nr 1	opiekuńcza		96-100 Skierniewice ul. Sienkiewicza 14	

Ponadto w zakresie prowadzenia dla dzieci i młodzieży profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w połączeniu ze wsparciem psychologicznym w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oprócz wyżej wymienionych, działają w szczególności Związek Harcerstwa Polskiego Hufiec Skierniewice oraz Kluby i Stowarzyszenia Sportowe.

6. Cele i zadania

6.1. Celem głównym Programu jest ograniczenie negatywnych konsekwencji społecznych, w tym szczególnie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz zjawiska picia alkoholu i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież.

Cel główny realizowany będzie w obszarach:

Profilaktyki uniwersalnej – adresowanej do wszystkich mieszkańców Skierniewic (dzieci, młodzieży i dorosłych) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych;

Profilaktyki selektywnej – adresowanej do grup o podwyższonym ryzyku wystąpienia problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych;

Profilaktyki wskazującej – adresowanej do grup lub osób, które wykazują symptomy problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, ale nie spełniają kryteriów diagnostycznych picia szkodliwego lub uzależnienia.

6.2. Cele szczegółowe:

1. Zwiększenie działań profilaktycznych w szkołach.
2. Ograniczanie zjawiska picia alkoholu przez wszystkich mieszkańców.
3. Wzmocnienie działań w zakresie promocji zdrowego stylu życia.
4. Promowanie pozytywnych postaw społecznych ważnych dla profilaktyki uzależnień i rozwiązywania problemów alkoholowych.
5. Edukacja publiczna w zakresie przeciwdziałaniu uzależnieniom, przemocy w rodzinie oraz bezpieczeństwa publicznego.

6. Zwiększanie dostępu do oferty pomocowej poprzez wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, innych uzależnień oraz przemocy w rodzinie.

6.3. Zadania Miejskiego Programu

1. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI POMOCY TERAPEUTYCZNEJ I REHABILITACYJNEJ DLA OSÓB UZALEŻNIONYCH OD ALKOHOLU I WSPÓLUZALEŻNIONYCH			
L.P.	PLANOWANE DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI	PLANOWANY REALIZATOR
1.1	Wspieranie placówek leczenia uzależnień m.in. zakup materiałów edukacyjnych dla pacjentów i terapeutów	- kwota środków finansowych - liczba przekazanych materiałów	Miasto Skierniewice
1.2	Prowadzenie punktów konsultacyjno – informacyjnych dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin	- liczba punktów konsultacyjnych, - liczba osób oraz udzielonych im porad, - liczba pracowników punktów, - kwota środków finansowych	organizacje pozarządowe
1.3	Wpieranie działalności stowarzyszeń abstenenckich/grup wsparcia w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.	- kwota środków finansowych	Miasto Skierniewice, organizacje pozarządowe

2. UDZIELANIE RODZINOM, W KTÓRYCH WYSTĘPUJĄ PROBLEMY ALKOHOLOWE, POMOCY PSYCHOSPOŁECZNEJ I PRAWNEJ, A W SZCZEGÓLNOŚCI OCHRONY PRZED PRZEMOCĄ W RODZINIE			
L.P.	PLANOWANE DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI	PLANOWANY REALIZATOR
1.1	Prowadzenie działań polegających na dostarczaniu informacji o możliwych formach poszukiwania pomocy oraz funkcjonujących w tym zakresie instytucji	- liczba działań	Miasto Skierniewice, organizacje pozarządowe, szkoły i placówki oświatowe Policja
1.2	Prowadzenie Ośrodków Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,	- liczba ośrodków - grupa wsparcia dla ofiar przemocy /liczba osób, - konsultacje prawne/ liczba osób,	organizacje pozarządowe

		- praca z psychologiem /liczba osób, - konsultacje z resocjalizatorem/liczba osób, - kwota środków finansowych	
1.3	Prowadzenie schronisk/hoteli dla ofiar przemocy w rodzinie,	- liczba obiektów/ liczba osób, - kwota środków finansowych	organizacje pozarządowe
1.4	Podejmowanie działań wspierających dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym i przemocą domową	- praca z psychologiem / liczba osób - kwota środków finansowych	Miasto Skierniewice, organizacje pozarządowe, szkoły i placówki oświatowe
1.5	Wspieranie Programów oddziaływań adresowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie	- liczba programów, - kwota środków finansowych	organizacje pozarządowe, Miasto Skierniewice
1.6	Prowadzenie działań związanych z pracą socjalną oraz pomocą psychologiczną, prawną i materialną na rzecz rodzin i osób zagrożonych alkoholizmem, przemocą fizyczną i psychiczną	- liczba rodzin/osób, - kwota środków finansowych, - liczba założonych Niebieskich Kart, - liczba rodzin w których funkcjonuje procedura Niebieskiej Karty	MOPR, Organizacje pozarządowe, Zespół Interdyscyplinarnej
1.7	Podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu, w tym w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	- liczba szkoleń, - liczba osób	organizacje pozarządowe, Miasto Skierniewice, szkoły i placówki oświatowe

3. PROWADZENIE PROFILAKTYCZNEJ DZIAŁALNOŚCI INFORMACYJNEJ I EDUKACYJNEJ W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W SZCZEGÓLNOŚCI DLA DZIECI I MŁODZIEŻY W TYM PROWADZENIE POZALEKCYJNYCH ZAJĘĆ SPORTOWYCH, A TAKŻE DZIAŁAŃ NA RZECZ DOŻYWIANIA DZIECI UCZESTNICZĄCYCH W POZALEKCYJNYCH PROGRAMACH OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYCH I SOCJOTERAPEUTYCZNYCH

L.P.	PLANOWANE DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI	PLANOWANY REALIZATOR
1.1	Prowadzenie działań informacyjno edukacyjnych, w tym kampanii edukacyjnych, dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu dla konsumentów i ich otoczenia	- liczba działań	organizacje pozarządowe, Miasto Skierniewice, MKRPA
1.2	Prowadzenie działań edukacyjnych dla dorosłych w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu przez dzieci i młodzież	- liczba działań	szkoły i placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, Miasto Skierniewice, MKRPA

1.3	Upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym	- liczba działań	organizacje pozarządowe, Miasto Skierniewice, szkoły i placówki oświatowe
1.4	Podnoszenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie skutecznych oddziaływań profilaktycznych oraz udzielających pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym	- liczba osób	organizacje pozarządowe, Miasto Skierniewice, szkoły i placówki oświatowe
1.5	Wspieranie programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach Systemu Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego we wszystkich obszarach profilaktyki	- liczba programów, - liczba uczniów, - liczba nauczycieli - liczba rodziców, - kwota środków finansowych	organizacje pozarządowe, szkoły i placówki oświatowe, Miasto Skierniewice
1.6	Prowadzenie i upowszechnienie programów profilaktycznych w zakresie problemów alkoholowych wśród osób dorosłych, w tym w szczególności w miejscu nauki lub pracy	- liczba programów - liczba działań	Miasto Skierniewice, MKRPA
1.7	Organizacja pozalekcyjnych zajęć, w tym sportowych, jako elementu profilaktycznej działalności informacyjno-edukacyjnej skierowanej do dzieci i młodzieży.	- liczba zajęć - liczba uczestników	organizacje pozarządowe, Miasto Skierniewice
1.8	Prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej lub specjalistycznej na terenie miasta Skierniewice	- liczba placówek - liczba dzieci - liczba wychowawców - kwota środków finansowych	organizacje pozarządowe
1.9	Organizacja wypoczynku w okresie wakacji i ferii zimowych z elementami profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży z terenu miasta Skierniewice	- liczba uczestników - kwota środków finansowych	Miasto Skierniewice, szkoły i placówki oświatowe, spółki i ośrodki kultury, organizacje pozarządowe
1.10	Wsparcie różnych form zajęć sportowych jako forma zdrowego stylu życia skierowanych do mieszkańców, a w szczególności do dzieci i młodzieży	- liczba działań, - kwota środków finansowych (w tym środki finansowe przeznaczone na modernizację lub utrzymanie tych miejsc)	szkoły i placówki oświatowe, Miasto Skierniewice, OSiR
1.11	Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży w formie zajęć kulturalnych, rekreacyjnych i innych w ramach profilaktyki uzależnień	- liczba działań - liczba uczestników - kwota środków finansowych (w tym środki finansowe przeznaczone na modernizację lub utrzymanie tych miejsc)	Miasto Skierniewice
1.12	Realizacja projektów profilaktycznych dla młodzieży, w tym również wspieranie akcji organizowanych przez młodzież skierowanych do grup rówieśniczych	- liczba projektów - liczba uczestników	szkoły i placówki oświatowe
1.13	Wsparcie szkolnych programów profilaktycznych adresowanych do uczniów z możliwością zakupu niezbędnych materiałów, broszur i artykułów	- liczba działań - kwota środków finansowych	Miasto Skierniewice, szkoły i placówki oświatowe
1.14	Organizacja i finansowanie spektakli teatralnych i warsztatów z zakresu profilaktyki uzależnień	- liczba działań - kwota środków	Miasto Skierniewice, szkoły i placówki oświatowe

	leżnień dla dzieci i młodzieży na terenie szkół i innych placówek	finansowych	
1.15	Upowszechnianie wiedzy na temat szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z picia alkoholu	- ilość materiałów - liczba działań	szkoły i placówki oświatowe, Miasto Skierniewice,
1.16	Upowszechnianie wiedzy na temat szkód wynikających z picia alkoholu w ciąży, zwłaszcza pod kątem wpływu alkoholu na rozwijający się płód	- ilość materiałów - liczba działań	szkoły i placówki oświatowe, Miasto Skierniewice,
1.17	Działania na rzecz rozwoju wolontariatu jako jednej z form profilaktyki uzależnień	- liczba działań - liczba osób - kwota środków finansowych,	organizacje pozarządowe, szkoły i placówki oświatowe,
1.18	Przeprowadzenie edukacji i działań z zakresu bezpieczeństwa publicznego	- liczba działań	Miasto Skierniewice, Policja, Straż Miejska, szkoły i placówki oświatowe

4. WSPOMAGANIE DZIAŁALNOŚCI INSTYTUCJI, STOWARZYSZEŃ I OSÓB FIZYCZNYCH, SŁUŻĄCEJ ROZWIĄZYWANIU PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

L.P.	PLANOWANE DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI	PLANOWANY REALIZATOR
1.1	Zabezpieczenie w programie środków finansowych na działania w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym, prowadzenie grup wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych i działania profilaktyczne	- liczba podpisanych umów na wsparcie lub powierzenie realizacji działań	Miasto Skierniewice
1.2	Wspieranie działań i działalności stowarzyszeń, i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie między innymi poprzez zabezpieczenie w programie środków finansowych	- liczba podpisanych umów na wsparcie realizacji działań	Miasto Skierniewice
1.3	Rozpowszechnianie broszur, czasopism specjalistycznych, branżowych i umożliwienie korzystania z nich instytucjom i stowarzyszeniom współpracującym	- ilość tytułów	Miasto Skierniewice
1.4	Tworzenie warunków do pracy Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Skierniewicach, Zespołu Interwencyjnego oraz zespołów problemowych Komisji – wynagrodzenia dla członków MKRPA, obsługa administracyjna i utrzymanie lokalu, dodatkowe szkolenia dla członków Komisji, pokrywanie kosztów sądowych i wydawania opinii przez biegłych orzekających w sprawie uzależnienia od alkoholu oraz innych niezbędnych kosztów wynikających z działań Komisji.	- liczba osób objętych działaniami - liczba osób skierowanych do placówek lecznictwa odwykowego - liczba wniosków skierowanych do Sądu o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego/ wysokość środków finansowych - liczba wydanych opinii w przedmiocie uzależnienia/wysokość środków finansowych	Miasto Skierniewice MKRPA

5. PODEJMOWANIE DZIAŁAŃ ZAPOBIEGAJĄCYCH NARUSZENIA PRZEPISÓW PRAWA W TYM PRAWA NA RYNKU NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

L.P.	PLANOWANE DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI	PLANOWANY REALIZATOR
1.1	Prowadzenie działań edukacyjnych i szkoleniowych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych.	- liczba szkoleń	Miasto Skierniewice MKRPA
1.2	Kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	- liczba kontroli	Miasto Skierniewice, MKRPA
1.3	Podjęcie interwencji w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów ustawy dotyczących zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych określonym w ustawie osobom i w określonych sytuacjach	- liczba interwencji	MKRPA, Komenda Miejska Policji, Straż Miejska
1.4	Podjęcie działań na rzecz trzeźwości w miejscach publicznych	-liczba działań, - liczba nietrzeźwych osób nieletnich zatrzymanych, odwiezionych do domów rodzinnych, - liczba osób nietrzeźwych zatrzymanych w celu wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych, - liczba przeprowadzonych interwencji wobec zakłóceń porządku publicznego	Policja, Straż Miejska
1.5	Podjęcie działań na rzecz trzeźwości na drogach	- liczba działań, - liczba zatrzymanych nietrzeźwych, - liczba zdarzeń drogowych spowodowanych przez kierujących pod wpływem alkoholu	Policja, Straż Miejska

7. Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w posiedzeniach i pracach Komisji

1. Przewodniczącemu, Wiceprzewodniczącemu, sekretarzowi i członkom Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mieście Skierniewice przysługuje wynagrodzenie za prace w posiedzeniach Komisji.

2. Wynagrodzenie wypłacane jest za:

1) prace wykonywane w ramach realizacji zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,

2) udział w posiedzeniach Komisji.

3. Wynagrodzenie za pracę, o której mowa w punkcie 2 niniejszego załącznika, ustala się w sposób następujący:

1) dla przewodniczącego, wiceprzewodniczącego i sekretarza Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ustala się wynagrodzenie miesięczne w wysokości 750 zł (słownie: siedemset pięćdziesiąt złotych) brutto. Za każdą nieobecność przewodniczącego i sekretarza Komisji w posiedzeniu potrąca się kwotę 187,50 zł (słownie: sto osiemdziesiąt siedem złotych 50/100) brutto.

2) dla członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ustala się wynagrodzenie miesięczne w wysokości 450 zł (słownie: czterysta pięćdziesiąt złotych) brutto. Za każdą nieobecność członka w posiedzeniu Komisji potrąca się kwotę 112,50 zł (słownie: sto dwanaście złotych 50/100) brutto.

4. Podstawą do stwierdzenia obecności członka Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na posiedzeniu jest praca wykonana w dniu i lista obecności podpisana przez obecnych z chwilą rozpoczęcia posiedzenia.

5. Miesięczne zbiorcze zestawienie należności za udział w posiedzeniach członków Komisji przygotowuje przewodniczący, wiceprzewodniczący lub sekretarz Komisji i przedkłada Naczelnikowi Wydziału Rozwoju Gospodarczego, Sportu i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Skierniewice.

6. Naczelnik Wydziału Rozwoju Gospodarczego, Sportu i Spraw Społecznych sprawdza zestawienie pod względem merytorycznym i zatwierdza do wypłaty.

7. Wynagrodzenie za udział w posiedzeniach wypłacane jest za dany miesiąc z dołu, w ciągu 7 dni od dnia przedłożenia przez Przewodniczącego Komisji zestawienia należności.

8. Monitoring Realizacji Programu

1. Przez cały okres realizacji Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych będzie podlegał monitoringowi.
2. Koordynację realizacji zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2020 rok prowadził będzie Wydział Rozwoju Gospodarczego Sportu i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Skierniewice.
3. Monitoring realizacji Miejskiego Programu prowadzony będzie poprzez:
 - sprawozdania wewnętrzne - finansowe dla Skarbnika Miasta,
 - sprawozdania realizatorów z przeprowadzonych działań,
 - wizyty kontrolne,
 - zbieranie i opracowywanie informacji i danych statystycznych dotyczących problemów alkoholowych, uzależnień i zjawiska przemocy w rodzinie we współpracy z podmiotami realizującymi zadania wynikające z programu,
 - sprawozdania zewnętrzne dla Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
4. Informacja o realizacji programu przedstawiona zostanie Radzie Miasta Skierniewice w terminie do 30 kwietnia 2021 roku.

9. Źródła finansowania programu

Finansowanie realizacji niniejszego programu będzie dokonywane z rocznych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wnoszonych przez prowadzące tę sprzedaż podmioty gospodarcze.

Plan wydatków na 2020 rok wynosi **1 100 000,00 zł**.

Podstawa prawna: art.18² ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2018. poz. 2137 ze zm.).